

Σύσταση και Δομή Οικισμού

Γενικά Χαρακτηριστικά:

- πεδινός αγροτικός οικισμός
- υψόμετρο: 320 μέτρα από τη θάλασσα
- έκταση: 2 τετραγωνικά χιλιόμετρα περίπου
- κάτοικοι: 2 000 περίπου σήμερα (μέχρι το 1881 ήταν 325)
- καλλιέργειες: κυρίως ελιές, χαρουπιές, εσπεριδοειδή, σιτηρά
- κύρια ενασχόληση: μελισσοκομία και αγγειοπλαστική

**Γραμμική ανάπτυξη κατά μήκος
του ποταμού**

Σύσταση και Δομή Οικισμού

Τοπογραφία:

Το χωριό είναι κτισμένο στο μέσω μικρής κοιλάδας η οποία είναι περιτριγυρισμένη από χαμηλού ύψους βουνά.

Ιστορικά Στοιχεία:

Η δημιουργία του οικισμού χρονολογείται από την περίοδο της Φραγκοκρατίας.

Η ονομασία του συσχετίζεται με το κέρατο (ιταλική λέξη corne) που θυμίζει η βουνοκορφή ή από το πουλί κόρωνος που υπήρχε στην περιοχή.

Δρόμοι , Πλατώματα , Σοκκάκια

Το δίκτυο του χωριού χαρακτηρίζεται από δυο παράλληλους κύρους δρόμους που συνδέονται με μικρούς κάθετους δρόμους. Σε πιο μικρές γειτονιές δημιουργούνται αδιέξοδοι για διευκόλυνση της πρόσβασης.

**Πυρήνας
του χωριού-
Κύριος
δρόμος**

Δημόσια Κτίρια και Κοινωνική Ζωή

1 Σχολείο

2 Εκκλησία

3 Καφενείο

4 Καφενείο

5 Μπακάλικο & Ελιόμυλος

6 Ελιόμυλος

Το μπακάλικο και οι ελιόμυλοι ήταν ενσωματωμένα στα 2 αρχοντικά του χωριού.

Υφιστάμενα Παραδοσιακά Σπίτια που μελετήθηκαν

Οι μεγαλύτερες παραδοσιακές κατοικίες του χωριού είναι τα δύο αρχοντικά που βρίσκονται κατά μήκος του κύριου άξονα.

Το πλάτωμα της αυλής μπροστά ήταν δεν ήταν οριοθετημένα και ανοίγονταν προς τον δρόμο φιλοξενώντας δημόσιες χρήσεις.

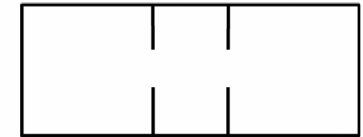

Υφιστάμενα Παραδοσιακά Σπίτια με Πόρτιον

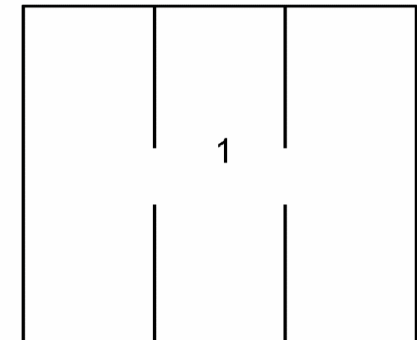
Ο επικρατέστερος τύπος κατοικίας είναι το μακρυνάρι με πόρτιον που έχει αστικές επιδράσεις.

Απλό μακρυνάρι.

Απλό μακρυνάρι που ανοίγεται σε 2 ξεχωριστά δωμάτια.

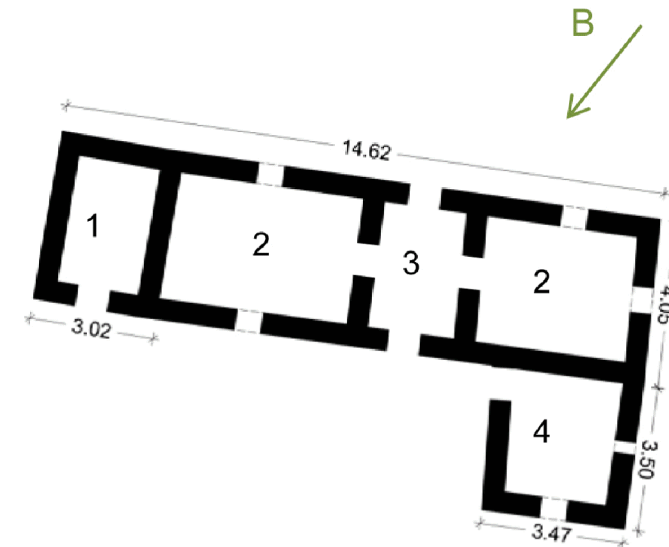
Απλό μακρυνάρι (1) -συνήθως χρησιμοποιείται και σαν ηλιακός- που συνδέει δυο ακόμα μακρυνάρια.

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών

Πλατυμέτωπο Μακρυνάρι με Πόρτιο και στάβλο

A

B

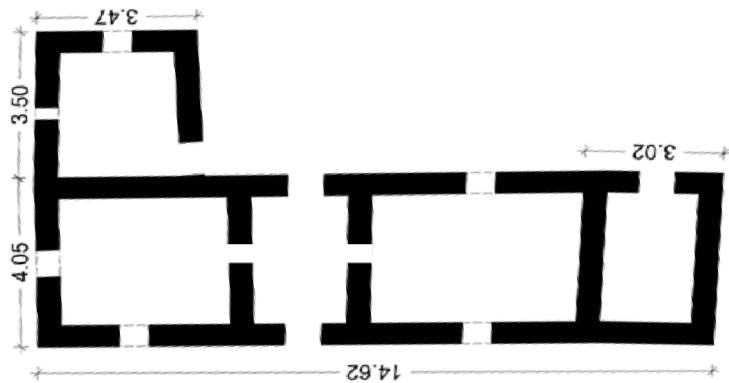
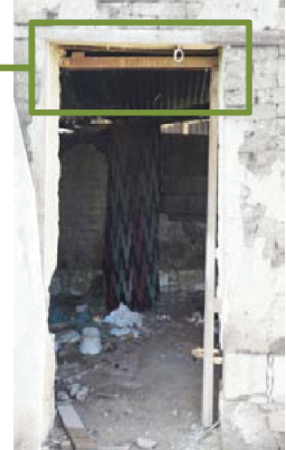

1. Στάβλος ή αποθήκη (βοηθητικός χώρος)
2. (Δωμάτιο)
3. Πόρτιο
4. Μαϊρκό

Επιμέρους Μορφολογικά Στοιχεία

BG 13/12/68

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών

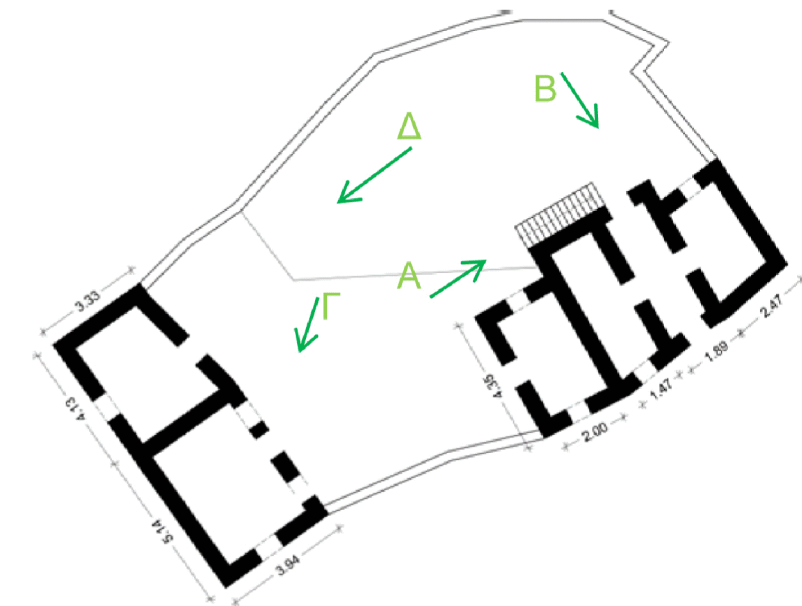

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών

Πλατυμέτωπο Μακρυνάρι.

Πλατυμέτωπο Μακρυνάρι με πόρτιο και ανώι.

Κοινή Αυλή.

A

B

Γ

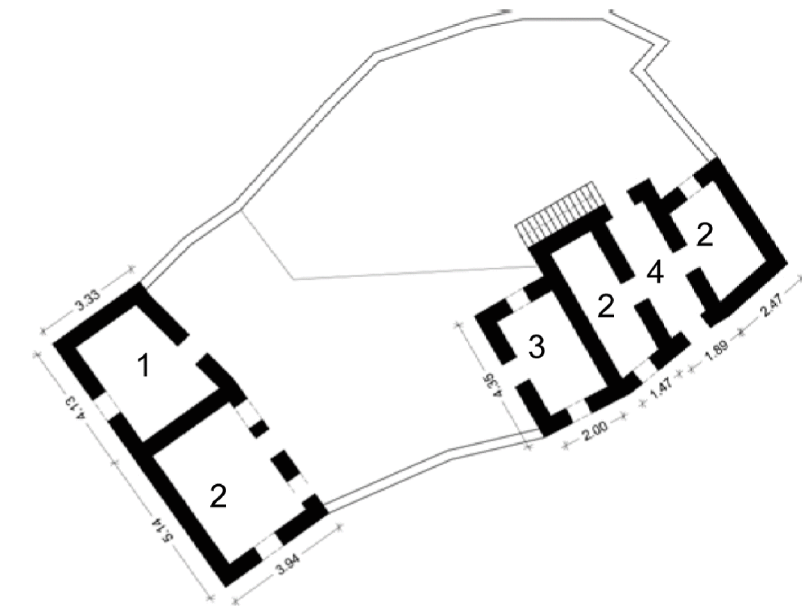

Δ

Οι αυλές είναι ενωμένες και διαχωρίζονται κάπως με σειρά δέντρων. Στα όρια των ιδιοκτησιών υπάρχει κοινός βοηθητικός χώρος.

Επιμέρους Μορφολογικά Στοιχεία

1. (Δωμάτιο) ή Μαϊρκό
2. (Δωμάτιο)
3. Μεταγενέστερη
Επέκταση (τελευταία
χρήση: μαϊρκό)
4. Πρότιο

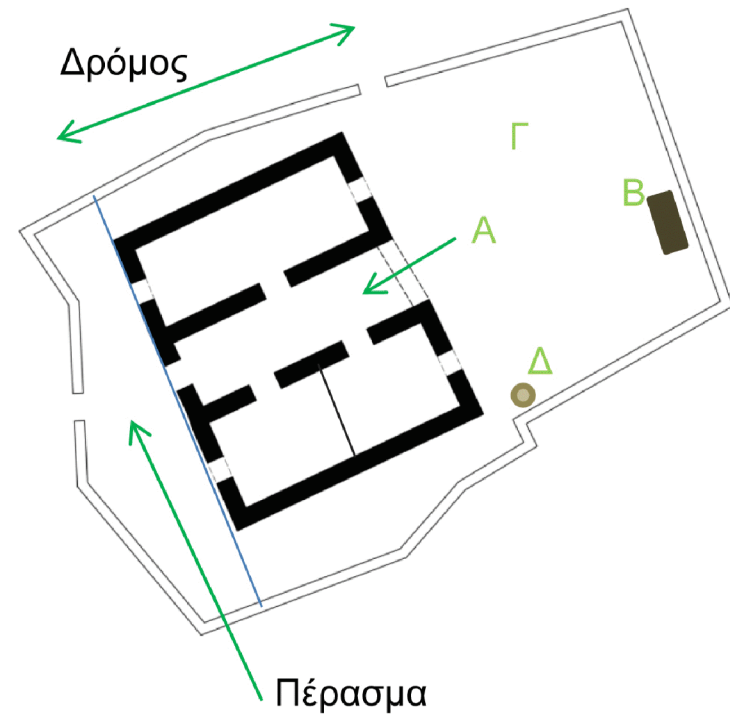

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών

Δύο Μακρυνάρια με Πόρτιο και Καμάρα

Α. Πόρτιο

Β. Επέκταση – Βοηθητικός Χώρος

Γ. Αυλή

Δ. Φούρνος από πλινθάρι αλλά συντηρημένος με σύγχρονα υλικά

Επιμέρους Μορφολογικά Στοιχεία

Καμάρα

Κούφωμα στον τοίχο

Πόρτα με Κεταπέδες

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών

Ακατέργαστοι κορμοί
δέντρων

Πολύ
μικρά
κουφώ-
ματα

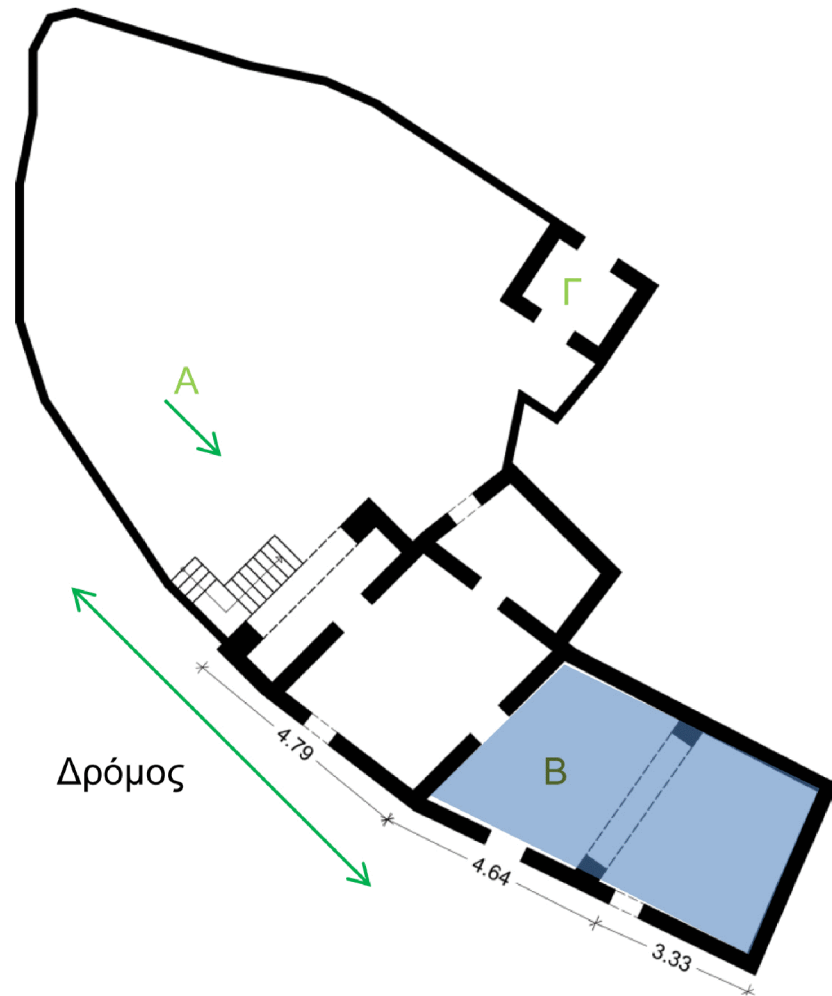

Πιθανόν αυτό το
άνοιγμα να μην έγινε
σε πρώτη φάση.

Μακρυμέτωπο μακρυνάρι με δίχωρο και ανώι.

Το παλαιότερο παραδοσιακό του
χωριού.

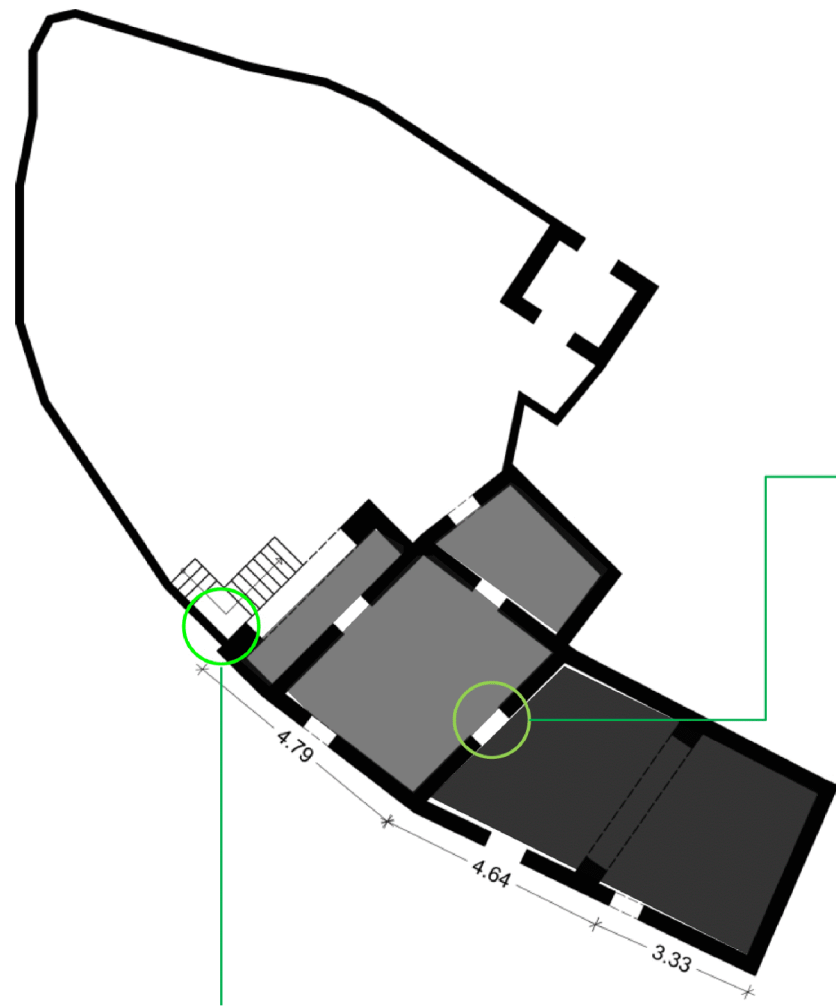

B. Δίχωρο
που
χωρίζεται
με καμάρα.

Γ. Εργαστη-
ριακός
χώρος

Επιμέρους Μορφολογικά Στοιχεία

Πολλαπλότητα επιπέδων στην κάτοψη

Σουβάντζα με
σκάλισμα

Διαφοροποίηση
επιπέδου με
μικρό σκαλοπάτι

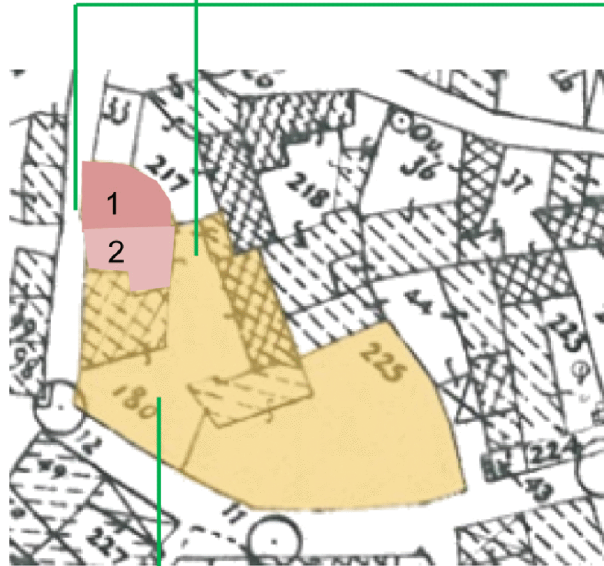
0 : επίπεδο
δρόμου
1: ανώι

Κανκελόπορτα - (ξωπόρτι)

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών και Επιμέρους μορφολογικά στοιχεία

Αρχοντικό 1

Ιδιωτική Αυλή

Πλάτωμα
μπακάλικο

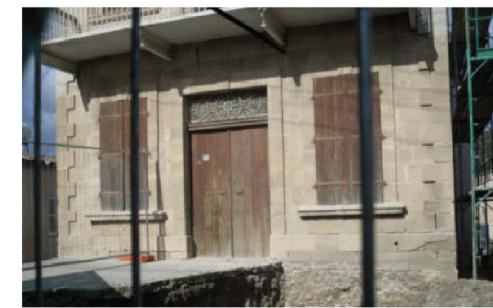

Υπόγειος
Χώρος

1 , 2 : Δίχωρο που διαχωρίζεται με καμάρα και
συνδέεται με τον ηλιακό όπου βρίσκεται και η σκάλα

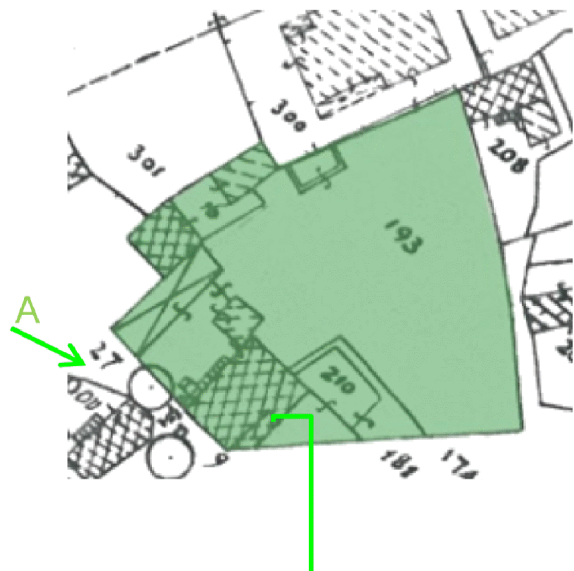

1897
ΙΟΥΝΙΟΥ
5

Τυπολογική Ανάλυση Κατοικιών και Επιμέρους μορφολογικά στοιχεία

Αρχοντικό 2

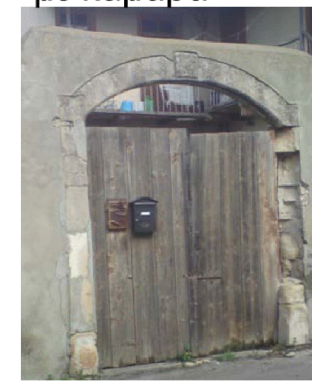
A.

Ηλιακός στον
όροφο

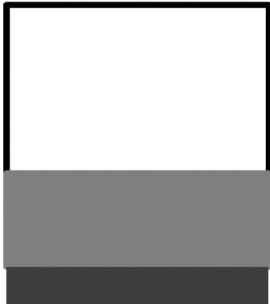
Σανιδωτή πόρτα
με καμάρα

Είσοδος
Ελιόμυλου

Ελεύθεροι Χώροι - Αυλές

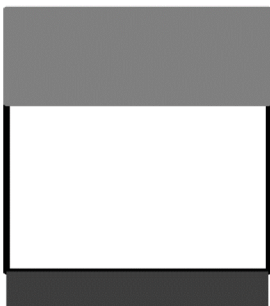
Τύπος Α

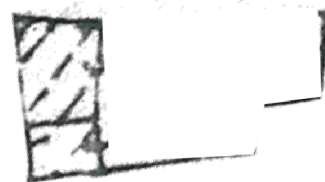
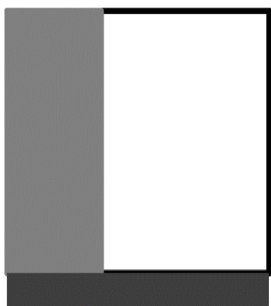
Παραδείγματα:

Τύπος Β

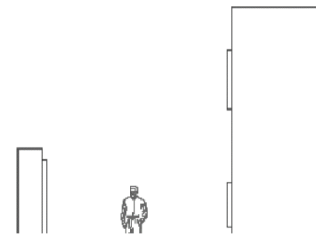
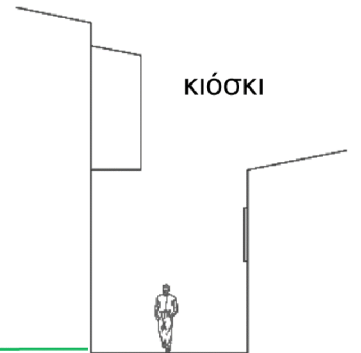
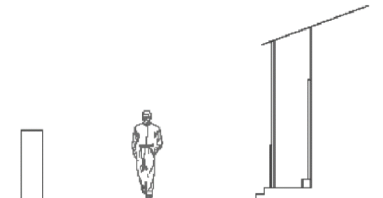
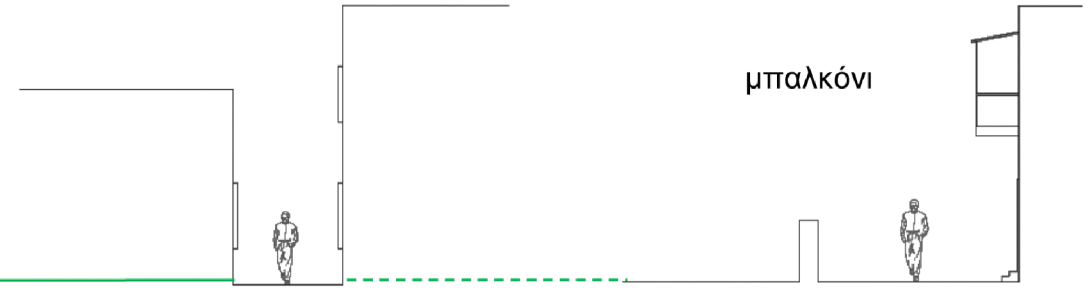
Τύπος Γ

Συνήθως
υπάρχει
μαντρότοιχος
σε αυτό τον
τύπο

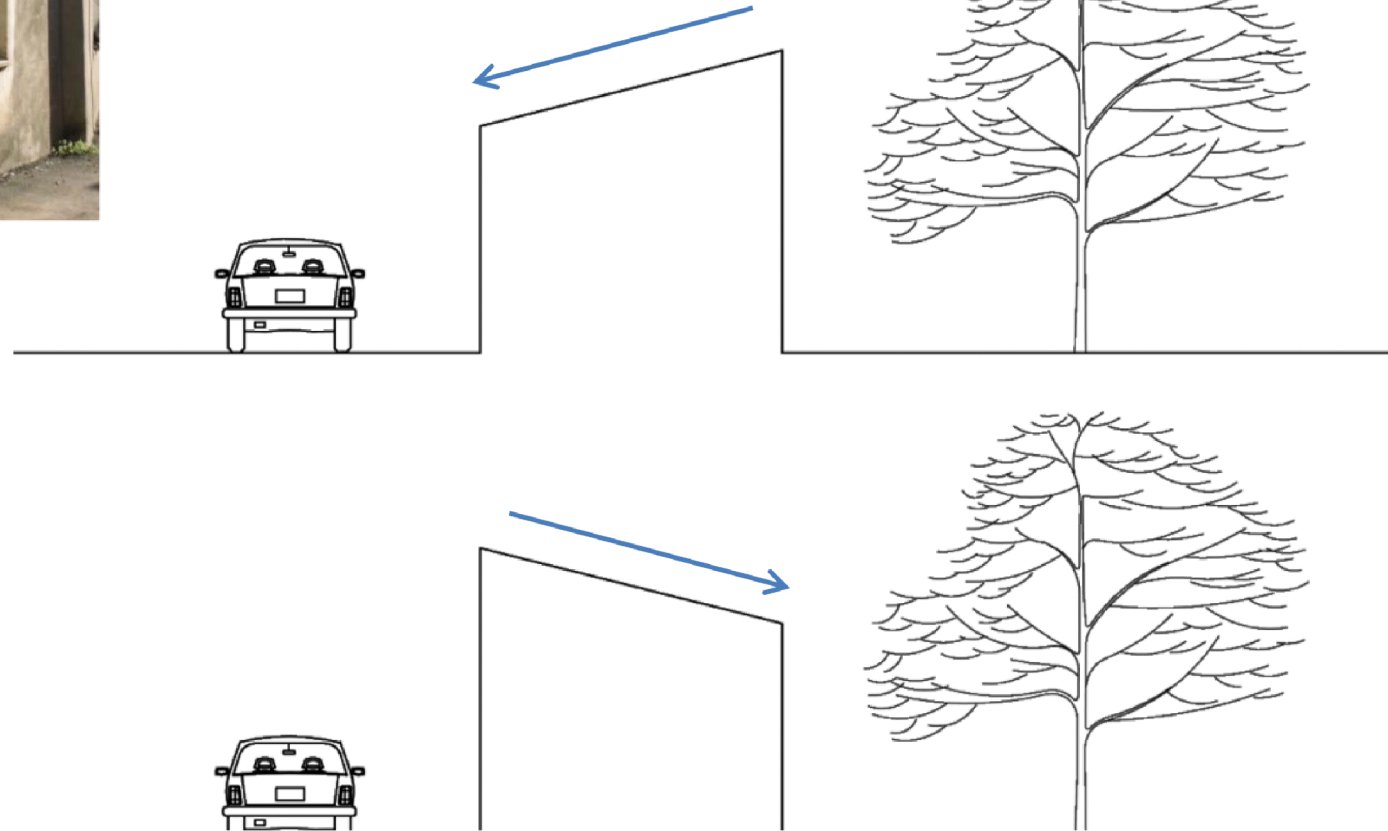
Εναλλαγές Όγκων – Ύψους Κτισμάτων

Κλίσεις Στεγών και Ρύσεις

Οι κλίσεις των στεγών είναι κυρίως προς τον δρόμο και την αυλή.

Τοπικά Υλικά

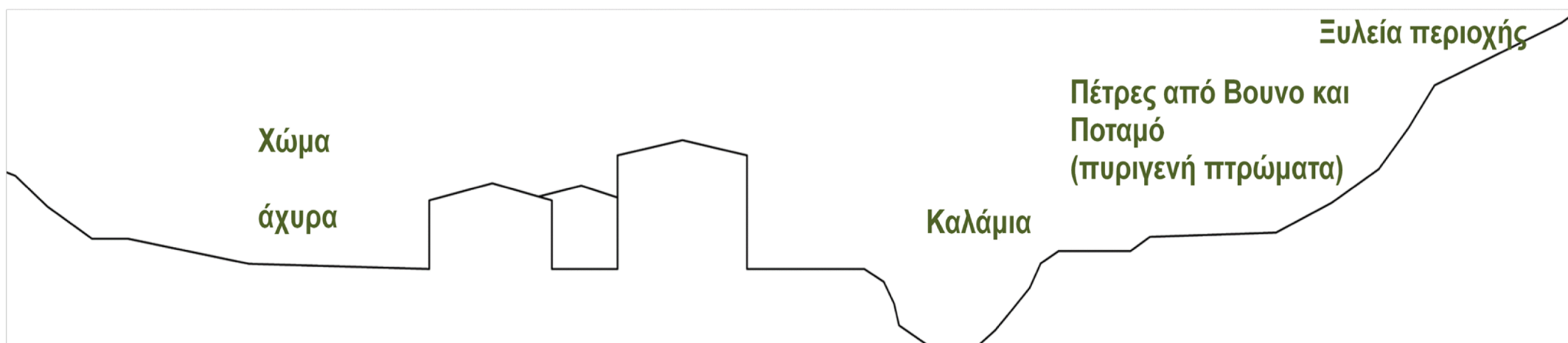
Το κύριο κατασκευαστικό υλικό του χωριού (Κόρνος) είναι το πλιθάρι. Λόγο της μορφολογίας του εδάφους, όπως ποτάμια, τα γύρω βουνά, πεδιάδα που βρίσκεται κτισμένο το χωριό, παρουσιάζονται πολλά είδη υλικών που τροφοδοτούν τον πυρήνα ανάπτυξης του χωριού.

Το καλάμι που χρησιμοποιούσαν για τις οροφές προερχόταν από το ποταμό, που διασχίζει παράλληλα το χωριό. Μπορεί κάποιος να ισχυριστεί στην προκειμένη περίπτωση πως το παραδοσιακό χωριό αναπτύχθηκε με τέτοιον τρόπο λόγω της ροής του ποταμού.

Η πέτρα στο χωριό χρησιμοποιείται πολύ λίγο και όπως θα αναφερθεί στη συνέχεια μπορεί κάποιος να την διακρίνει περισσότερο στις αρχοντικές κατοικίες, ως δόμηση της μεσοτοιχίας ή του μαντρότοιχου και ως βοηθητικό υλικό για την δόμηση της κατοικία από πλιθάρι. Την πέτρα συνήθως της έπαιρναν από το ποτάμι ή από τα γύρω βουνά.

Το πλιθάρι, ως το βασικότερο δομικό υλικό κατασκευαζόταν και κτιζόταν στην οικοδομή.

Λόγω της μορφολογίας του χωριού αλλά και της γεωγραφική του θέση, αφού το χωριό βρίσκεται κοντά στη Λευκωσία παρουσιάζονται πολλές αστικές επιρροές, που σχετίζονται κύριος με τον τρόπο κατασκευής, όπως για παράδειγμα το πλιθάρι, και τον τρόπο δόμησης των όψεων.

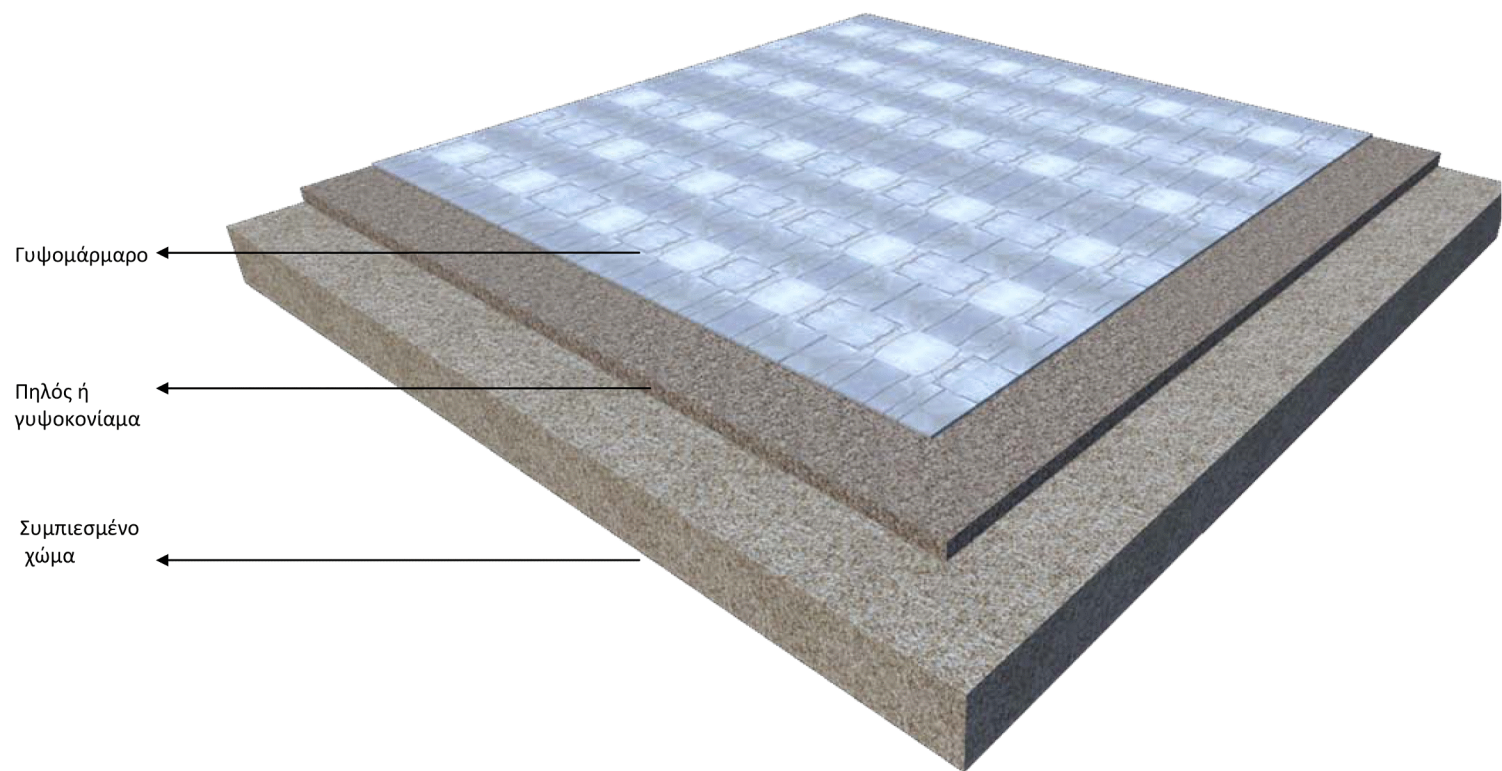

Δάπεδα

Αρχίζοντας από τα δάπεδα των παραδοσιακών κατοικιών παρατηρούμε πως βασικό υλικό είναι το γυψομάρμαρο. Σε κάποιες όμως οικοδομές, όπως τα αρχοντικά, συναντούμε και το μωσαϊκό. Συνήθως χρησιμοποιούσαν αυτά τα δυο υλικά για τους τρωτεύοντες χώρους όπως κουζίνα και κύριο χώρο ενώ για τους δευτερεύοντες χώρους, που διαχωρίζονταν από το κύριο κτίσμα, όπως τουαλέτες και οι χώροι για τα ζώα, έβαζαν απλά χώμα και το συμπιέζαν (τζιλιτριζαν).

Λόγω του ότι το χωριό τοποθετείται χρονικά σε μεταγενέστερη εποχή από τα άλλα παραδοσιακά χωριά της Κύπρου, εμφανίζονται αστικές επιδράσεις. Στο δάπεδο παρουσιάζεται η χρήση του πηλού και γυψοκονιάματος κάτω από τα γυψομάρμαρα και η χρήση του επεξεργασμένου γυψομαρμάρου με σταθερές αναλογίες στο μέγεθος.

Για την κατασκευή ενός δαπέδου απαραίτητη ήταν η απλή συμπίεση του εδάφους (τζιλιτρισμα) και μετά το έστρωναν από πάνω με πηλό. Μερικές φορές δεν χρησιμοποιούταν ο πηλός και απλά παράμενε το συμπιεσμένο έδαφος. Στην συνέχεια πάνω από το συμπιεσμένο έδαφος η τον πηλό έστρωναν τα γυψομάρμαρα ή το μωσαϊκό.

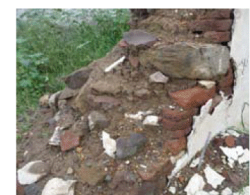
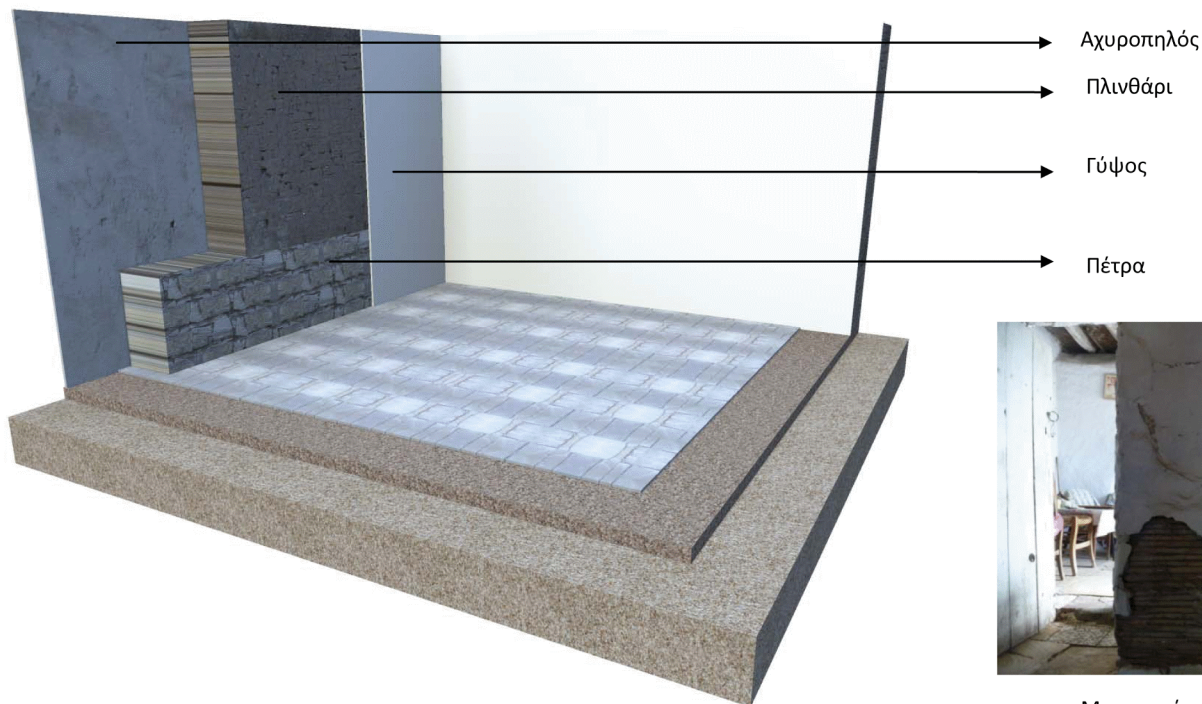
τοιχοποιίες

τοιχοποιίες από τις τοιχοποιίες του χωριού εμφανίζουν επιρροές από την πόλη. Κυρίως στο παραδοσιακό πυρήνα του χωριού διατηρείται το ψημένο πλιθάρι. Αυτό υποδουλώνει και την οικονομική κατάσταση του χωριού, όπου όλα τα παραδοσιακά κτίρια είναι κτισμένα από πλιθάρι, ενώ τα αρχοντικά από ξευμένη πέτρα. Επίσης το πλιθάρι ευνοούσε την κατασκευή της τοιχοποιίας γιατί κατασκευαζόταν πολύ εύκολα χωρίς δαπανηρές οικονομικές επιπτώσεις τον τότε καιρό, αφού χρησιμοποιούσαν πλιθάρι άχυρα και πηλό για την κατασκευή του.

Αρχικά για τη δόμηση της τοιχοποιίας χρησιμοποιούσαν πέτρα κοντά στον ποταμό ή ιζηματογενής πετρώματα από την γύρω περιοχή. Η πέτρα στο κάτω μέρος της πλινθοδοσίας βοηθά στη υγρό - προστασία του πλινθολογίου από το νερό. Έτσι γίνεται πιο σταθερό και πιο ξηρό στις χειμερινές παροχές. Ένα χαρακτηριστικό του χωριού που παρουσιάζεται είναι ότι η πέτρα στο κάτω μέρος να ακολουθεί την μορφολογία του εδάφους (εικόνα 1). Αυτό παρουσιάζεται κυρίως στις τοιχοποιίες που ήταν κοντά στις όχθες του ποταμού.

στη συνέχεια αφού έχει τοποθετηθεί η πέτρα στο κάτω μέρος τοποθετείται το πλιθάρι στο πάνω μέρος. Αφού η τοιχοποιία είχε ολοκληρωθεί από το πλιθάρι στο εξωτερικό τοποθετούσαν τον γύψο, ενώ στο εσωτερικό μέρος της τοιχοποιίας χρησιμοποιούσαν τον γύψο.

Αντικείμενο της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής του χωριού είναι οι εσωτερικές μεσοτοιχίες. Οι μεσοτοιχίες αυτές κυρίως κατασκευάζονται από το καλάμι της περιοχής και αχυροπυλώ από τα καλάμι. Τέλος έβαζαν γύψο στο πάνω μέρος.

Ψημένο πλιθάρι

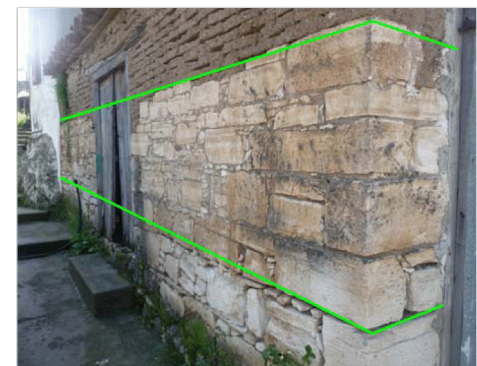
Μεσοτοιχία από καλάμια

Ωμόπλινθος

Η πέτρα στο κάτω μέρος

Εικόνα 1

α αρχοντικά όπως είχε αναφερθεί και πιο πάνω συναντούμε την ετρινη τοιχοποιία, που ήταν μια ανάμειξη ιζηματογενών και πυριγενών πετρωμάτων. Τα ιζηματογενή πετρώματα τα έπαιρναν κυρίως από τα βουνά που βρισκόταν γύρο από την πεδιάδα και τα λάξευαν μέχρι να πάρει το σχήμα που ήθελαν. Τα κενά μεταξύ των πετρώων αυτών συμπληρώνονταν από μικρά χαλίκια που παίρναν από τον ποταμό. Σχετικά με τις όψεις των αρχοντικών συνήθιζαν στην πρόσοψη να χρησιμοποιούν λαξευμένα ιζηματογενή πετρώματα ενώ στη άλλες όψεις ανάμειξη ιζηματογενών και πυριγενών πετρωμάτων, που άφηναν μερικές φορές να είναι εμφανής .

Επίσης η πέτρα παρουσιάζεται στη δόμηση των μαντρότοιχων στους οποίους χρησιμοποιούσαν ακατέργαστη πέτρα και πρόσθεταν πολύ πηλό στα ενδιάμεσα τους για να κατασκευάσουν την τοιχοποιία. Πιθανόν η πέτρα αυτή λόγω των χρωμάτων της και του μεγέθους της να προέρχεται από τον ποταμό που διάσχιζε χωριό.

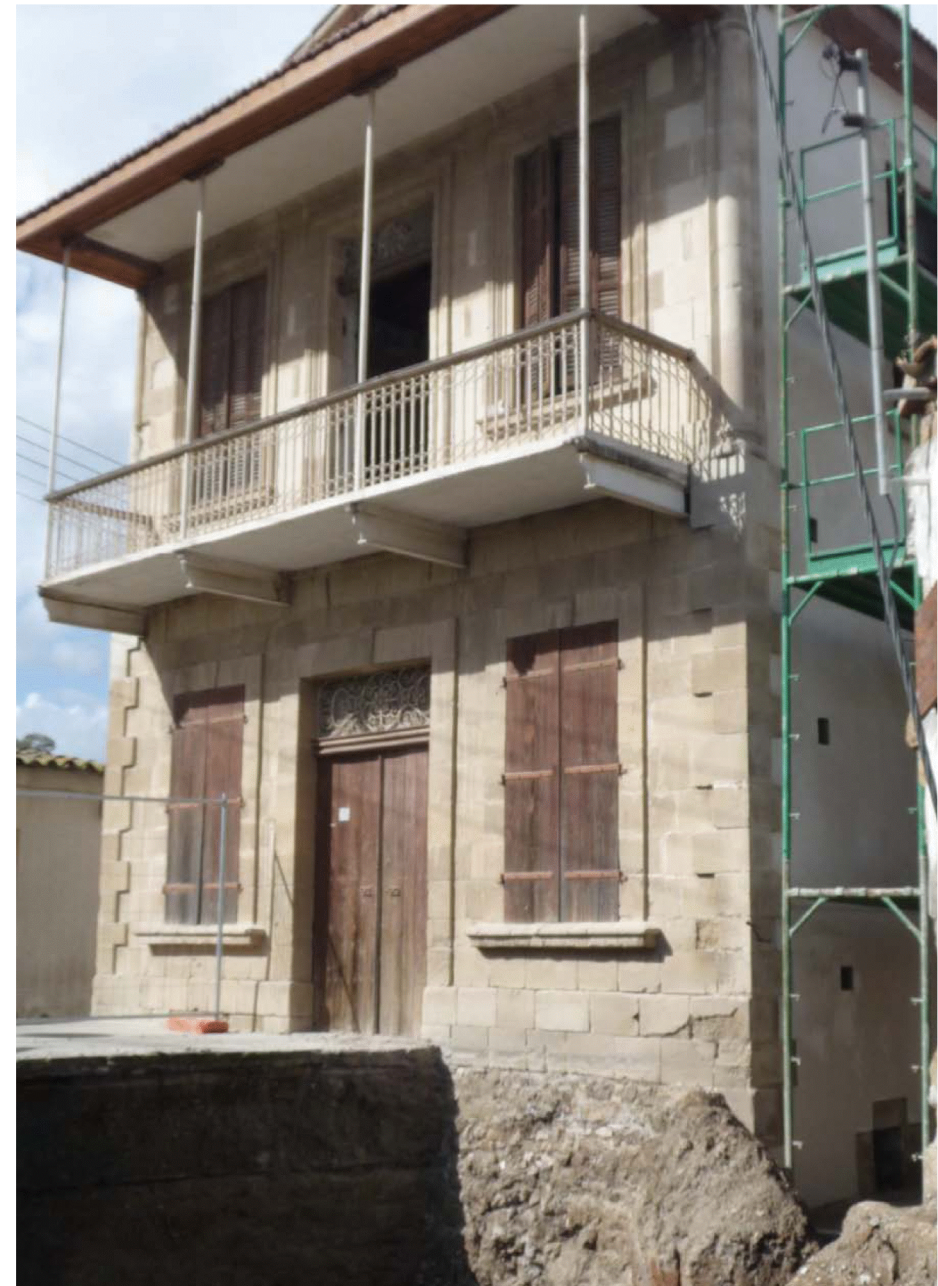
Ανάμειξη ιζηματογενών και πυριγενών πετρωμάτων.

Πυρογενής πετρώματα.

Μαντρότοιχος από ψημένο πλινθάρι και πέτρα.

Λαξευμένα ιζηματογενή πετρώματα

ανοίγματα

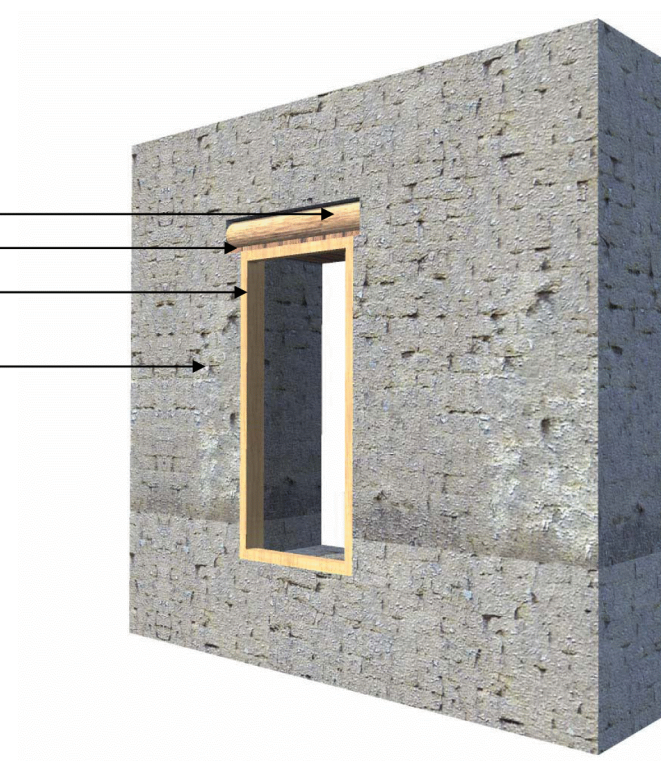
ανοίγματα ως προς την διάταξη στο χωριό παρουσιάζουν και αυτά ορισμένες επιδράσεις, όπως η συμμετρία στην όψη με το πόρτιο και τα παράθυρα συμμετρικά διατεταγμένα σε σχέση από το πόρτιο. Συνήθως τα δυο παράθυρα αποτελούσαν ανοίγματα των μακριναριών που συνοδεύονταν από το πόρτιο. Τα παράθυρα και οι πόρτες συνήθως κατασκευάζονται από σανιδωτά ξύλα κάθετα το ένα διπλά στο άλλο και με ή δυο ξύλα οριζόντια για να δένει τα αλλιά ξύλα. Στο χωριό επίσης παρουσιάζονται και οι κάμαρες που εμφανίζονται στο τέλος συνήθως του πόρτιο απέναντι από την κύρια είσοδο του κτίσματος. Οι κάμαρες κατασκευάζονται με λαξευμένη πέτρα.

Τα ανοίγματα κατασκευάζονται ταυτόχρονα με την κατασκευή της τοιχοποιίας. Δημιουργούσαν το άνοιγμα στηρίζοντας το δομικό υλικό της τοιχοποιίας με την χρήση στο πάνω μέρος του ανοίγματος μικρά βολίτζα και από πάνω πρόσθεταν σανιδωτά ξύλα έτσι ώστε να μπορούν να συνεχίσουν με την τοιχοποιία.

Παρατηρείται πως στα παράθυρα και στις πόρτες τη κάσια την έβαζαν προς τα έξω του ανοίγματος χρησιμοποιούντα το εσωτερικό χώρο που αντανάκλαζε περίπου 45 εκατοστά για αποθήκευση. Έτσι για το λόγο αυτό συνήθως τα παράθυρα άνοιγαν προς τα έξω ενώ οι πόρτες άνοιγαν προς τα μέσα. Αυτός ο τρόπος τοποθέτησης των ανοιγμάτων, προς τα έξω, δημιουργούσε και μερικά προβλήματα υγρασίας κυρίως τις χειμερινές περιόδους.

Βολίτζα
Σανιδωτά ξύλα
Κάσια (ξύλινο πλαίσιο)
Πλινθόκτιστη τοιχοποιία

Εξώστες και σκάλες

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής είναι ο τρόπος κατασκευής και τα υλικά που χρησιμοποιούσαν για τις σκάλες και τους εξώστες.

Στο χωριό δεν παρατηρούμε πολλούς εξώστες και ηλιακούς. Αυτό οφείλεται στο ότι μπορεί να μην σώζονται από το πέρασμα του χρόνου, ή κάποιες οικοδομές αλλοιώθηκαν από την ανθρώπινη κοινωνική απαίτηση της σημερινής εποχής. Χαρακτηριστικά των εξωστών ήταν τα βολίτζια που προεκτείνονται από το δάπεδο του εσωτερικού χώρου στο ανώι, χαρακτηριστικό δόμησης του χωριού, έτσι για να μπορούν στην συνέχεια να τοποθετήσουν τα σανιδωτά ξύλα στο πάνω μέρος από τα βαλίτζα για να δημιουργήσουν το πάτωμα. Τα κιγκλιδώματα ήταν φτιαγμένα από ξύλο. Τα δυο ακρινά γωνιακά ξύλα προεκτείνονται προς τα πάνω για να στηρίξουν το σκέπαστρο, το οποίο ξεχωρίζει από την υπόλοιπη οροφή της οικοδομής γιατί ήταν χαμηλότερο από αυτήν. Για την δημιουργία των σκέπαστρων χρησιμοποιούσαν σανιδωτά ξύλα και στην συνέχεια από πάνω πρόσθεταν γαλλικό κεραμίδι

Στα αρχοντικά οι εξώστες στηρίζονται σε μεταλλικά υποστυλώματα, γεγονός που μαρτυρεί ότι δέχτηκαν μεταγενέστερη παρέμβαση. Αξίζει να αναφερθεί σε αυτό το σημείο πως η υιοθέτηση του μέταλλου οφείλεται σε αστικές επιρροές.

Οι αστικές επιρροές και μεταγενέστερες επεμβάσεις παρουσιάζονται περισσότερο στις σκάλες όπου εμφανίζονται πολλές αλλοιώσεις. Οι εξωτερικές σκάλες κατασκευάζονταν από μεγάλες πέτρες. Μεταγενέστερα τοποθετήθηκε μπετόν για επίχρισμα για συντήρηση τους, ένα στοιχείο αλλοίωσης. Παραδοσιακά οι σκάλες κατασκευάζονταν από ημιλαξευμένες μεγάλες πέτρες που έπαιρναν από τα γύρω βουνά. Οι ξύλινες σκάλες που υπάρχουν στο χωριό είναι συνήθως εσωτερικές. Κατασκευάζονται από δυο βολίτζια και τα σκαλιά από σανιδωτά μικρότερα ξύλα. Ήταν συνήθως πολύ μικρές ως προς το πλάτος τους και πολύ απότομες ως προς το μήκος τους.

Εξώστης αρχοντικού

Εξώστης με ξύλινα υποστυλώματα

Σκάλα που στηρίζεται πάνω σε καμάρα

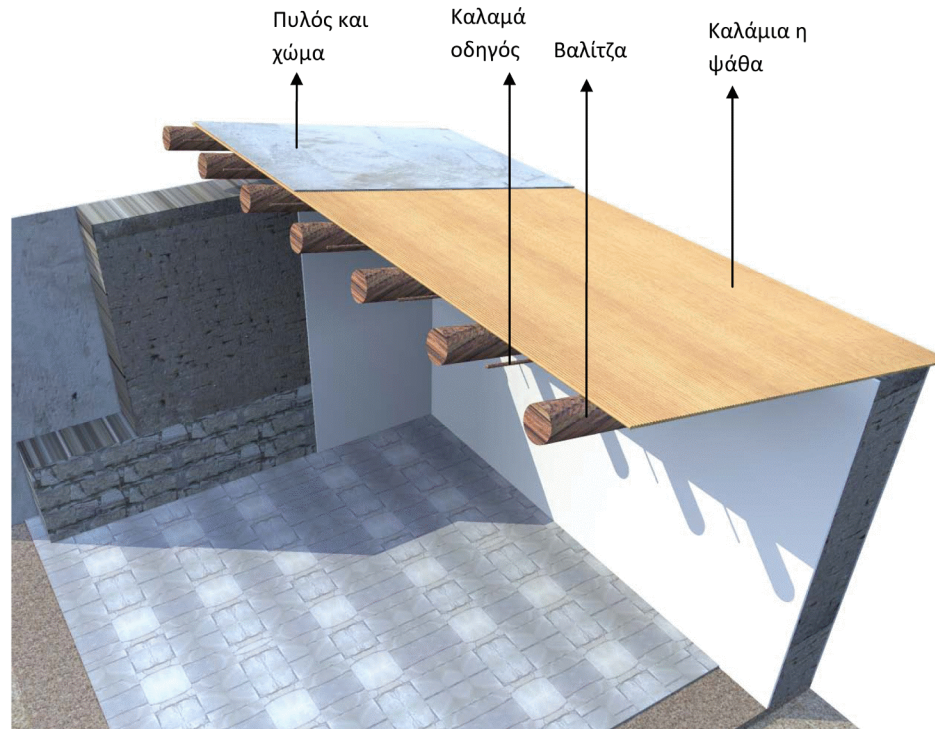

Πέτρινη σκάλα με μεταγενέστερη αλλοίωση

Οροφες

Οι οροφές τον παραδοσιακού πυρήνα του χωριού ήταν κυρίως μονοριχτές στέγες με κλίση κυρίως προς τον δρόμο ή προς την αυλή. Οι περισσότερες στέγες κατασκευάζονται με την χρήση βολιτζιών και καλαμιών. Το καλάμι το έπαιρναν κυρίως από τον ποταμό που διέσχιζε παράλληλα το χωριό. Στις οροφές όπως συμβαίνει σε πολλούς άλλους κυπριακούς παραδοσιακούς οικισμούς δεν χρησιμοποιούσαν την νευκά αλλά περισσότερο συνήθιζαν να βάζουν την καμάρα με λαξευμένες πέτρες της περιοχής. Σε κάποια σπίτια παρουσιάζεται η νευκά να στηρίζεται σε δύο στύλους.

Οι στέγες κατασκευάζονταν με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι ελαφριές. Για την κατασκευή της στέγης χρησιμοποιούσαν αρχικά τα βολιτζια που τα τοποθετούσαν μέσα στο πλινθάρι. Μερικές φορές τα βολιτζια διαπερνούν την τοιχοποιία και βγαίνουν στην όψη της οικοδομής. Στην συνέχεια τοποθετούσαν μερικά καλάμια παράλληλα με τα βολιτζια και ονομάζονταν οδηγοί. Πάνω στα βολιτζια τοποθετούσαν τη ψάθα ή τα καλάμια και τα έδιναν με τους οδηγούς για να μην μετακινούνται κατά την διάρκεια κατασκευής της στέγης. Στην συνέχεια από πάνω έβαζαν χώμα ή πυλό. Την απόληξη συνήθως την κατασκεύαζαν από γυψομάρμαρο. Στο τέλος πρόσθεταν συνήθως πάνω από τον πυλό γαλλικό κεραμίδι.

Οροφή από καλάμια

Οροφή από ψάθα

Απόληξη οροφής από γυψομάρμαρο

Νευκά που στηρίζετε από στύλο

Καυάρα που στηρίζει τα βολιτζια

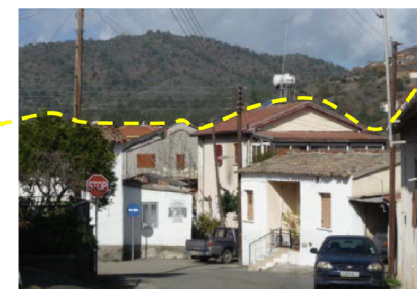

Βολιτζια που βγαίνουν στην όψη

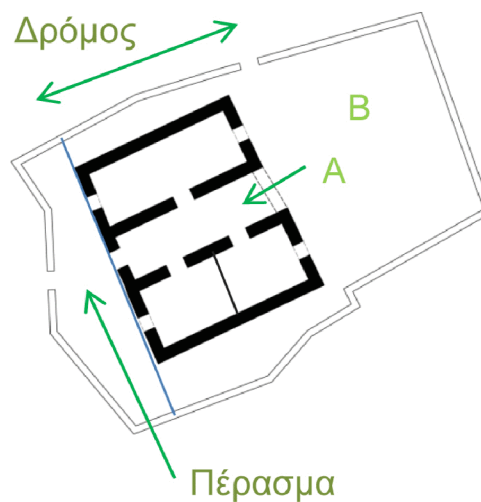
Βιοκλιματική Σημασία των Παραδοσιακών Σπιτιών

Το χωριό Κόρνος βρίσκεται στην επαρχία Λάρνακας και είναι ένας πεδινός αγροτικός οικισμός. Αναπτύχθηκε γραμμικά κατά μήκος ενός ποταμού και είναι κτισμένο στο μέσω μιας μικρής κοιλάδας, η οποία είναι περιτριγυρισμένη από χαμηλού ύψους βουνά. Αν και ο οικισμός χρονολογείται από την περίοδο της Φραγκοκρατίας, ωστόσο η παραδοσιακή αρχιτεκτονική του θεωρείται μεταγενέστερης φάσης, αφού υπάρχουν επιρροές της αστικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Η κύρια τυπολογία με τα δυο μακρινάρια και το πόρτιο στη μέση που οδηγεί στα δωμάτια και στην αυλή είναι μέρος αυτής της επιρροής.

Οι άνθρωποι στα παλιά χρόνια είχαν εμπειρική γνώση για το πώς θα έκτιζαν τα σπίτια ούτως ώστε να δημιουργούν μικροκλίμα, να έχουν διαμπερή αερισμό και εξαερισμό και να διατηρούν μια σταθερή θερμοκρασία στους εσωτερικούς χώρους κατά τις διάφορες εποχές του χρόνου. Οι τυπολογίες των κτηρίων, οι αυλές και τα δέντρα, τα πόρτια, τα ανοίγματα και τα υλικά πρόσφεραν ένα άρτιο βιοκλιματικό περιβάλλον σ' αυτά τα παραδοσιακά σπίτια.

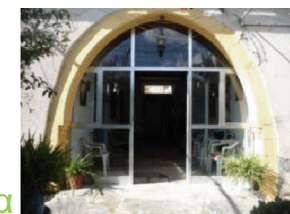
Κύρια τυπολογία : Δύο Μακρινάρια με Πόρτιο και Καμάρα

Α. Πόρτιο

Γ. Καμάρα
Β. Αυλή

Κλιματική Σημασία των Παραδοσιακών Σπιτιών

Παίρνοντας 5 αντιπροσωπευτικές οικίες του οικισμού και στη συνέχεια κάποια σύνολα σπιτιών θα αναλύσω τα πιο πάνω. Οι τυπολογίες των σπιτιών έχουν ως εξής :

Στην οικία 1 η τυπολογία του σπιτιού είναι δυο μακρινάρια με πόρτιο στη μέση στο ισόγειο , που οδηγούν στα δωμάτια και στην αυλή , μια σκάλα που οδηγεί σε ανώι του ίδιου τύπου και μια προσθήκη μακριναριού στα αριστερά της εισόδου.

Στην οικία 2 η τυπολογία είναι ένα μακρυνάρι στο βάθος της αυλής και ένα σώσπιτο στο πίσω μέρος του μακρυναριού.

Στην οικία 3 , που είναι και η παλαιότερη τυπολογία στο χωριό , είναι ένα μακρυμέτωπο μακρυνάρι με δίκηωρο και ανώι.

οικία 1

οικία 2

οικία 3

Κλιματική Σημασία των Παραδοσιακών Σπιτιών

στην οικία 4 η τυπολογία είναι ένα μακρινάρι με πόρτιο και ανώι και 2 ηθητικοί μεταγενέστεροι χώροι.

στην οικία 5 φαίνεται καθαρά η κύρια τυπολογία με τις αστικές επιρροές, που είναι δυο μακρινάρια και το πόρτιο στη μέση που οδηγεί στα δωμάτια και στην αυλή.

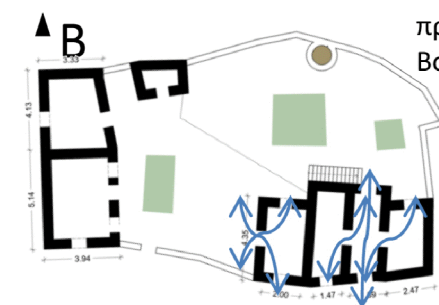
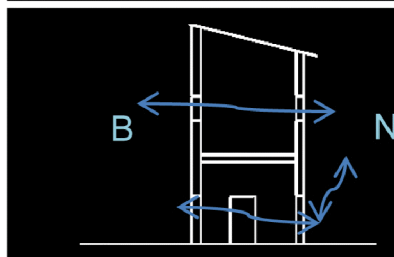
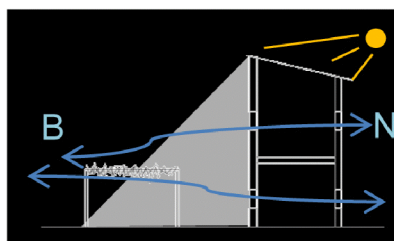
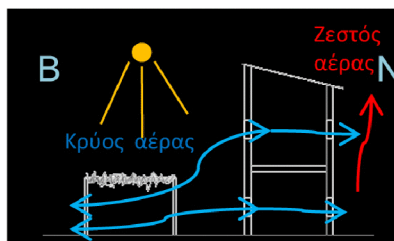

Βιοκλιματική Σημασία των Παραδοσιακών Σπιτιών

Μπροστά από το πόρτιο, στις οικίες 1 και 5 στην αυλή υπάρχει μια κληματαριά (φυλλοβόλο δέντρο) που κατά τις καλοκαιρινές περιόδους ενίσχυε τη βιοκλιματικότητα του κτηρίου. Όταν οι ακτίνες του ήλιου κτυπούσαν στα υγρά από τη ζέστη φύλλα, γινόταν εξάτμιση στην επιφάνεια τους παράγοντας ψύξη και έτσι ο δροσερός αέρας μένει κάτω από τη κληματαριά και δροσίζει την αυλή. Στη συνέχεια ο ζεστός αέρας στο δρόμο ελκύει τον δροσερό αέρα της αυλής και λόγω των συμμετρικών ανοιγμάτων και του πόρτιου- που έβαζαν φως στην οικία - ο δροσερός αέρας επιταχύνει την ταχύτητα του προς τον δρόμο αφήνοντας στα δωμάτια του σπιτιού δροσερά ρεύματα. Αξιοσημείωτη είναι η τριπλή λειτουργία του πόρτιου αφού εκτός από το να διαμορφώνει το χώρο της οικίας, βοηθά στον φωτισμό και τον διαμπερή αερισμό και εξαερισμό.

Επίσης στην οικία 1, η κληματαριά, το ύψος του κτηρίου και ο νότιος προσανατολισμός του βοηθά στη σκίαση της αυλής σε όλες τις ώρες της ημέρας.

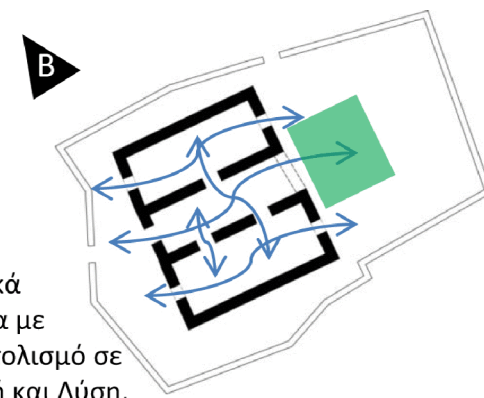
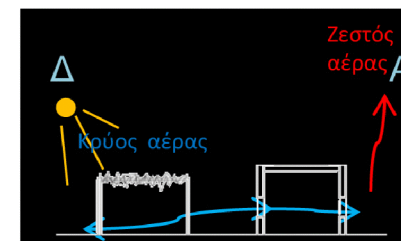
Καλοκαιρινή περίοδος

οικία 1

Συμμετρικά παράθυρα με προσανατολισμό σε Βορρά και Νότο.

οικία 5

Συμμετρικά παράθυρα με προσανατολισμό σε Ανατολική και Δύση.

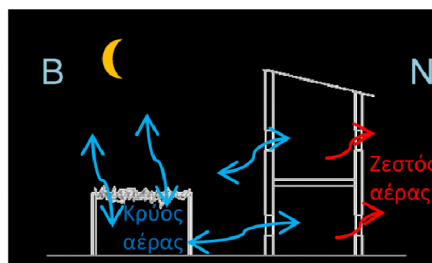
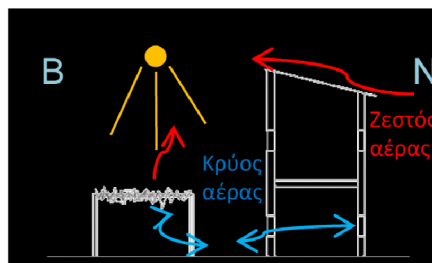
Βιοκλιματική Σημασία των Παραδοσιακών Σπιτιών

Το ύψος των σπιτιών στις οικίες 1 και 3 δημιουργεί μια αεροδυναμική στον αέρα. Ο χαμηλής ταχύτητας ζεστός αέρας που πνέει στις στέγες διαγράφει καμπύλη τροχιά πάνω από αυτές και έτσι αυξάνεται η ταχύτητα του με αποτέλεσμα να δημιουργεί άνωση και να προκαλεί ανοδικά ρεύματα αέρα στην αυλή. Έτσι ο δροσερός αέρας που δημιουργείται κάτω από τη κληματαριά και εισχωρεί στα δωμάτια παραμένει αφού τα ζεστά ρεύματα πηγαίνουν προς τα πάνω λόγω της άνωσης.

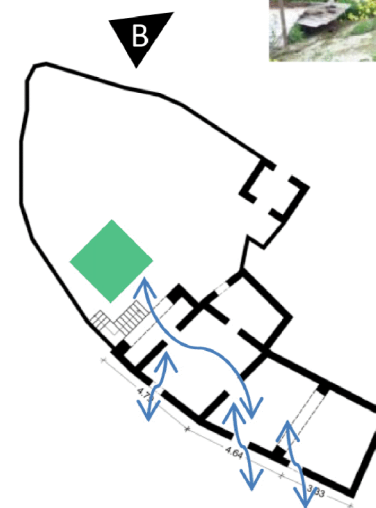
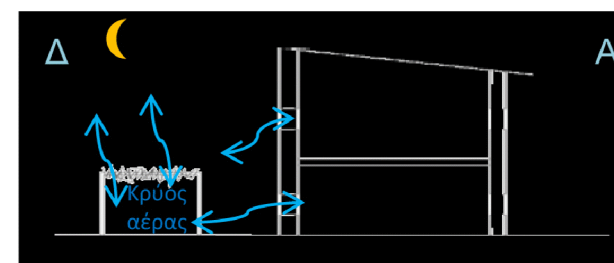
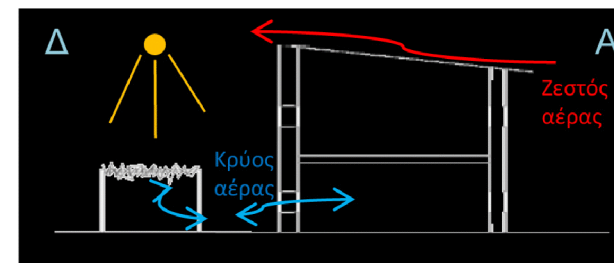
Τις καλοκαιρινές νύχτες η δροσιά στην ατμόσφαιρα διοχετεύεται μέσω της αυλής και των ανοιγμάτων στα δωμάτια του σπιτιού ανακυκλώνοντας το λίγο ζεστό αέρα που πιθανόν να αποθηκεύτηκε στην οικία κατά την διάρκεια της ημέρας.

Καλοκαιρινή περίοδος

οικία 1

οικία 3

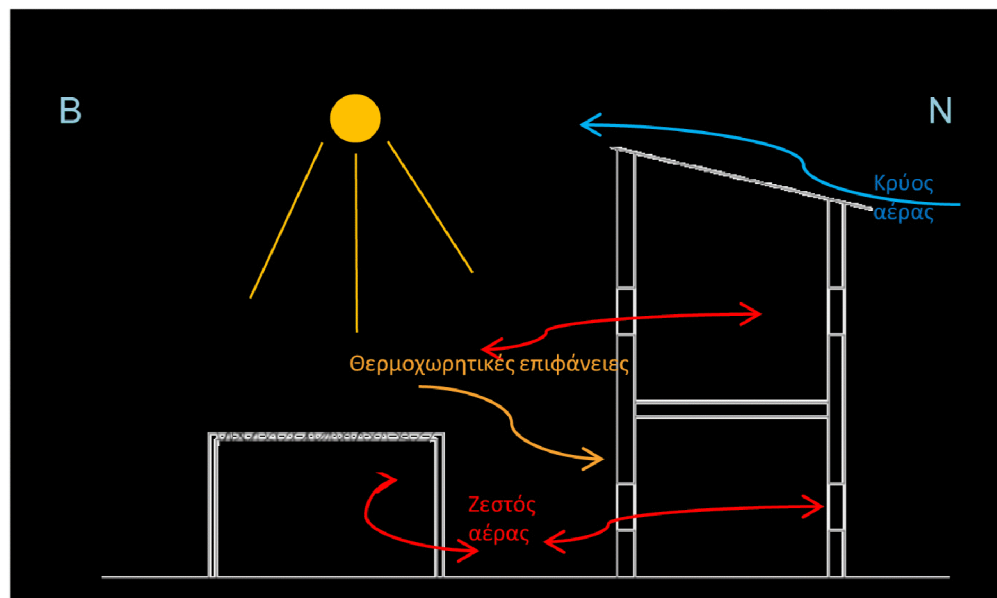

Στην οικία αυτή δεν υπήρχαν παράθυρα προς τα πίσω αλλά στο πλάι όπου ήταν και ο δρόμος.

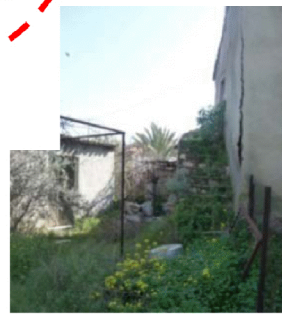
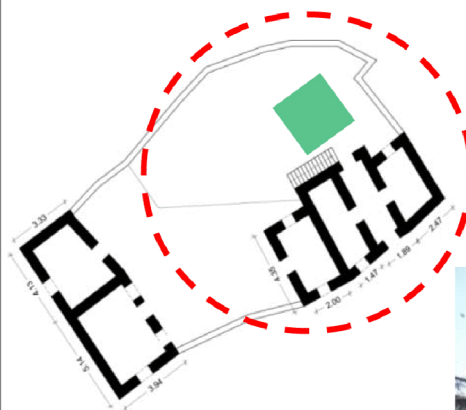
Κλιματική Σημασία των Παραδοσιακών Σπιτιών

Αντίθετα τον χειμώνα, στις οικίες 1 και 2, η αυλή λειτουργεί σαν κάτοπτρο της ηλιακής ακτινοβολίας και περιμαζεύει, εστιάζει και ενδυναμώνει τις χλιαρές ακτίνες του ήλιου. Αυτό συμβαίνει γιατί η κληματαριά ως φυλλοβόλο δέντρο ρίχνει τα φύλλα της και έτσι οι ακτίνες του ήλιου πέφτουν ανεμπόδιστα στην αυλή του σπιτιού. Οι θερμομονωτικές και αντανάκλαστικές επιφάνειες των υλικών που χρησιμοποιούνται για το κτίσιμο των οικιών κρατούν τη θερμοκρασία και μέσω των ανοιγμάτων τη μεταφέρουν στα δωμάτια. Τα ρεύματα του δροσερού αέρα περνούν κάτω από τις στέγες και καταλήγουν στην αυλή όπου λόγω του ήλιου ζεσταίνονται και εισχωρούν στα δωμάτια του σπιτιού.

Χειμερινή περίοδος

οικία 1

οικία 2

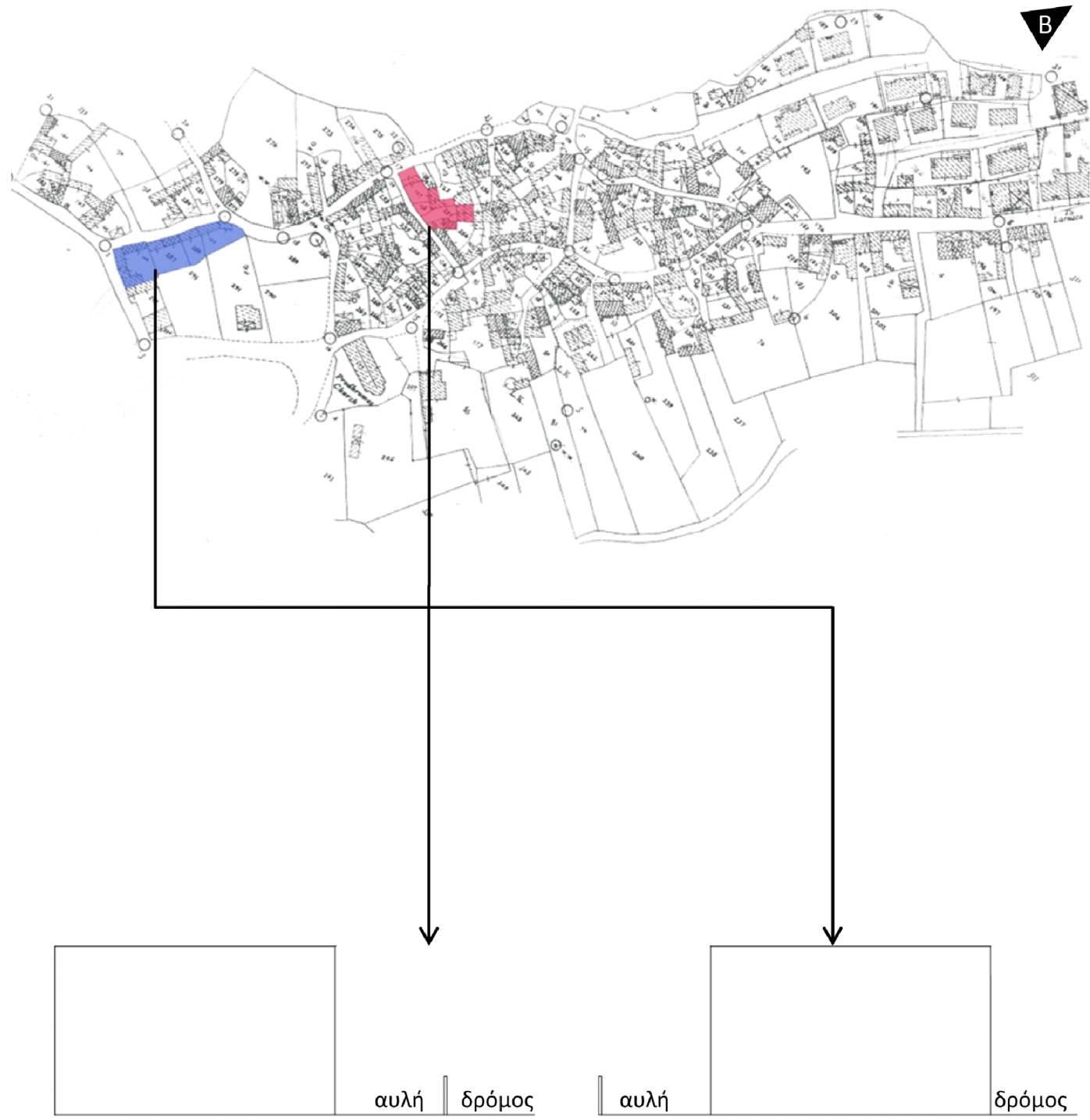

Βιοκλιματική Σημασία των Παραδοσιακών Σπιτιών

Προχωρώντας στα σύνολα των κατοικιών διαφαίνονται 2 ομάδες. Η μια ομάδα είναι αυτή που έχει την αυλή στο προστινό μέρος του οικοπέδου και αντίθετα η άλλη ομάδα έχει την αυλή στο πίσω μέρος του οικοπέδου.

Όπως η οργανική ανάπτυξη του χωριού και οι αστικές επιδράσεις που είχε να επηρεάσουν την ανάπτυξη και την αποθέτηση των σπιτιών στο οικοπέδο ανάλογα. Όπως ανέφερα και πιο πάνω στο βιοκλιματικό σχεδιασμό σημαντικό ρόλο έχει ο προσανατολισμός του σπιτιού.

Από τα δύο σύνολα αυτό που λειτουργεί καλύτερα στο βιοκλιματικό σχεδιασμό, η ομάδα όλων όσων έχω αναφέρει μέχρι τώρα, είναι τα σπίτια που έχουν την αυλή στο προστινό μέρος του οικοπέδου αφού και ο προσανατολισμός των αυλών είναι νότιος.

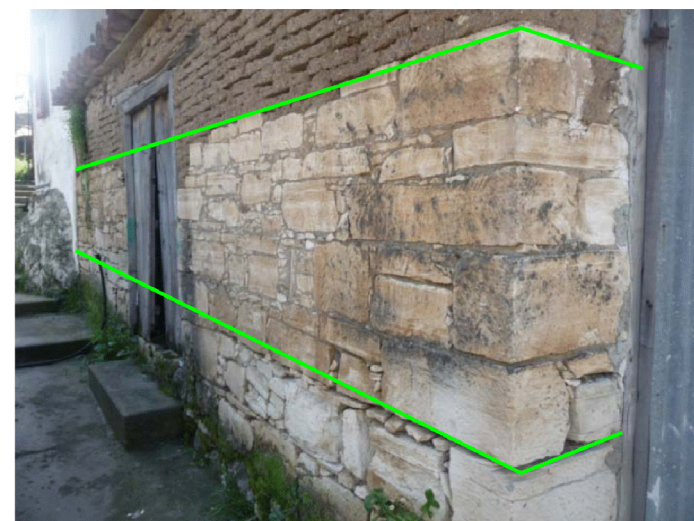
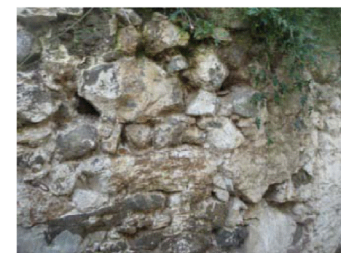
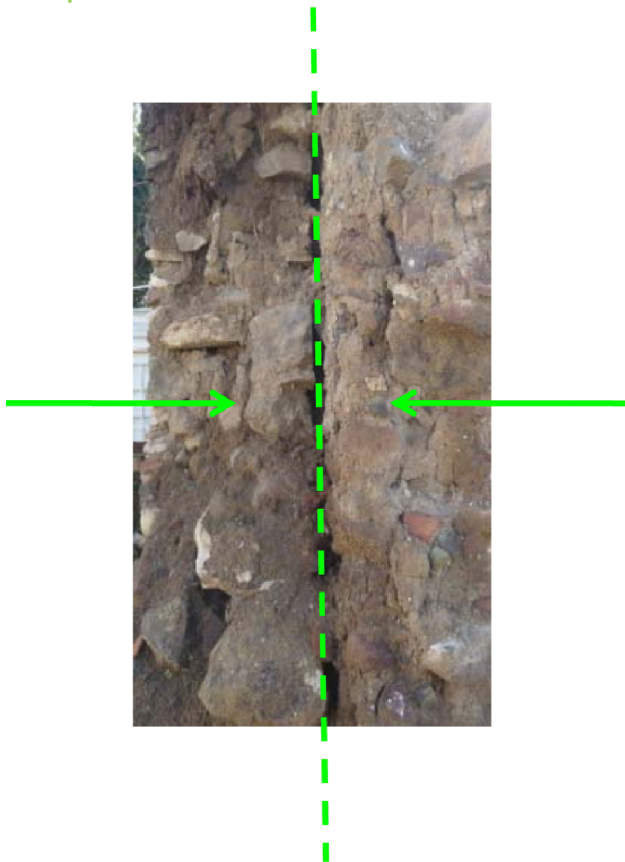

Βιοκλιματική Σημασία των Παραδοσιακών Σπιτιών

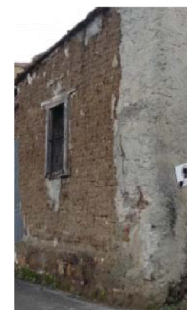
Τέλος , όπως ανέφερα τα υλικά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη θερμική άνεση της οικίας. Οι κάτοικοι χρησιμοποιούσαν πλινθάρια ή και πέτρες από το ποταμό για την κατασκευή των σπιτιών. Το πλινθάρι ως θερμομονωτικό υλικό καθυστέρησε να μεταφέρει τη θερμοκρασία στο εσωτερικό κατά τις διάφορες εποχές. Το χειμώνα ο κρύος αέρας καθυστερεί να εισχωρήσει στο εσωτερικό και η οικία μένει ζεστή , ενώ το καλοκαίρι ο ζεστός αέρας που εισχωρεί μετά από ώρες ανακυκλώνεται με τα δροσερά ρεύματα της νύκτας. Η πέτρα από την άλλη έχει μεγάλη θερμοχωρητικότητα και επιπλέον ο τρόπος δόμησης της αφήνει διάκενα στη μέση και έτσι λειτουργεί σαν διπλή τοιχοποιία. Επίσης το εσωτερικό του σπιτιού έβαζαν γύψο στις τοιχοποιίες για να μην εισχωρεί η υγρασία στο εσωτερικό.

Με αυτούς τους τρόπους τα παραδοσιακά σπίτια εκμεταλλεύονταν τα καιρικά φαινόμενα. Όπως είπε και ο αρχιτέκτονας Χρίστος Θεόδωρου η ευφορία και η ευελιξία που διακατέχει τα άτομα όταν βρίσκονται σε τέτοιο χώρο όσο φτωχό και να'ναι ,το σπίτι αποπνέει αρχοντιά και πολιτισμό.

Πέτρα

Πλινθάρι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο χωριό Κόρνος υπάρχουν διαφοροποιήσεις στον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσεται η κοινωνική ζωή των κατοίκων, από τη μεγάλη κλίμακα του οικισμού στη μικρή κλίμακα της κατοικίας. Έτσι μέσα από αυτή την ανάλυση η οποία καταπιάνεται με τις κινήσεις στο χώρο: α) σε ολόκληρο το χωριό, β) σε γειτονιές, γ) σε συγκροτήματα κατοικιών και δ) σε κατοικία (μονάδα), διαφαίνονται οι σχέσεις μεταξύ των κατοίκων, όπως επίσης και ο τρόπος ζωής τους. Το χωριό χρονολογείται να αναπτύχθηκε την περίοδο της Φραγκοκρατίας, γι' αυτό και υπάρχουν αρκετές αστικές επιδράσεις στον τρόπο ζωής και ανάπτυξης του χωριού.

Ο οικισμός είναι κτισμένος στο μέσω μιας μικρής κοιλάδας και είναι περιτριγυρισμένος από βουνά χαμηλού ύψους. Η ανάπτυξή του ήταν γραμμική λόγω του ποταμού που διασχίζει την κοιλάδα και την τροφοδοτεί (εικόνα 2). Η παραδοσιακή υφή του οικισμού περιορίζεται σήμερα μεταξύ του ποταμού και του κύριου δρόμου του χωριού, αφού οι αλλεπάλληλες αλλοιώσεις έχουν δημιουργήσει μια νέα ανάπτυξη του χωριού που έχει κάθετη κατεύθυνση στον παραδοσιακό πυρήνα (εικόνα 3).

εικόνα 2. Πανοραμική του Χωριού

παραδοσιακός πυρήνας
νέα ανάπτυξη

εικόνα 3.

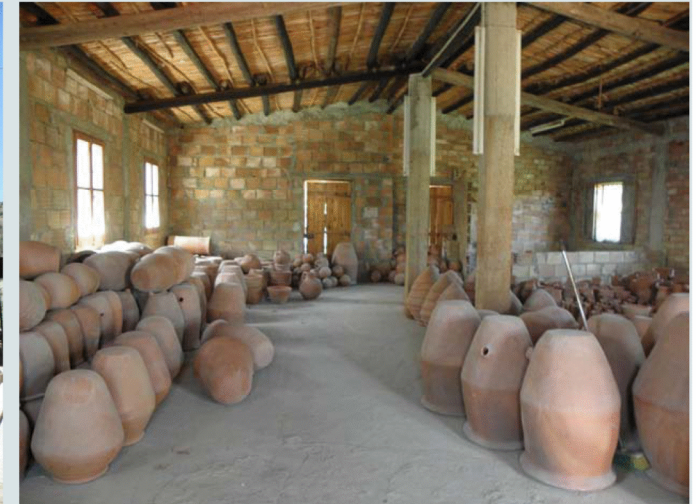
ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Η δυναμική του κύριου δρόμου βασίζεται στις δημόσιες χρήσεις του χωριού που έχουν μεγάλη σημασία για αυτό και έτσι ο δρόμος αποτελεί το κέντρο του (διάγραμμα 1). Παρόλο που ο χαρακτήρας του δρόμου ως προς τις χρήσεις του παραμένει ο ίδιος, η παραδοσιακή του αρχιτεκτονική κινδυνεύει να χαθεί. Κάποιες όμως από τις συνήθειες και ασχολίες του χωριού παρέμειναν μέχρι σήμερα ζωντανές όπως είναι η αγγειοπλαστική, η μελισσοκομία και η καλλιέργεια τις ελιάς. Η οικονομία του χωριού βασιζόταν στην αγγειοπλαστική αφού οι περισσότεροι κάτοικοι του ασχολούνταν με την κατασκευή αγγείων, είτε στις οικίες τους είτε σε ένα κοινό εργαστήριο. Το εργαστήριο αποκαταστάθηκε και διατηρείται μέχρι σήμερα ως χρήση (εικόνες 4 και 5). Η θέση του όμως δεν βρίσκεται στον ίδιο άξονα με τα υπόλοιπα δημόσια κτήρια του χωριού (διάγραμμα 2).

εικόνα 4.

εικόνα 5.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ

1 Σχολείο

2 Εκκλησία

3 Καφενείο

4 Καφενείο

5 Μπακάλικο & Ελιόμυλος

6 Ελιόμυλος

Αρχοντικά Χωριού

7 Εργαστήριο Αγγειοπλαστικής

Διάγραμμα 2

ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Στον κύριο άξονα όπως αναφέρθηκε, υπήρχε η εκκλησία με το πλάτωμα της και πιο κάτω σε μικρή απόσταση το καφενείο (διάγραμμα 2) και το ένα από τα δύο αρχοντικά του χωριού*. Ο συνδυασμός του αρχοντικού(1) με το καφενείο δημιουργούσε ένα σημαντικό πυρήνα στον άξονα όπου γίνονταν οι κοινωνικές συνευρέσεις και οικονομικές συναλλαγές. Αυτό συνέβαινε γιατί στο αρχοντικό(1) ήταν ενσωματωμένο το μπακάλικο και ο ελιόμυλος του χωριού. Παρ' όλο που μέρος της αυλής του αρχοντικού(1) ήταν κομμάτι της πλατείας του χωριού, η ιδιωτικότητα του οριζόταν από την διαταξη των όγκων του αρχοντικού που δημιουργούσαν ένα στένωμα και παράλληλα διαμόρφωναν μια εσωτερική αυλή (εικόνα 6). Το σημείο αυτό στον άξονα ήταν εξίσου σημαντικό με την εκκλησία και η μεταξύ τους απόσταση όριζε τα πανηγύρια του χωριού (της εκκλησίας και του μελιού). Προς το τέλος του άξονα ήταν το άλλο αρχοντικό(2) του χωριού το οποίο είχε και αυτό μύλο τον οποίο χρησιμοποιούσαν και οι άλλοι χωριανοί. Το σχολείο ως δημόσιο κτήριο βρισκόταν στο άλλο ακρο του χωριού όμως πάλι σε σχέση με αυτόν τον άξονα. Οι υπόλοιπες κατοικίες αναπτύσσονταν παράλληλα με αυτόν και δημιουργούσαν πυκνώσεις οι οποίες ξεχώριζαν με κάθετους δρόμους προς τον κύριο άξονα (διάγραμμα 1). Παρατηρώντας τις κατοικίες και συγκρίνοντας τις με άλλους παραδοσιακούς οικισμούς θα μπορούσαμε να διαπιστώσουμε πως, όσον αφορά την οικονομική τους κατάσταση δεν ήταν ιδιαίτερα υψηλή λόγω του ότι στο χωριό συναντάς κυρίως απλά μακρυνάρια και συνδυασμούς από μακρυνάρια χωρίς ιδιαίτερα διακοσμητικά στοιχεία. Επίσης τα υλικά με τα οποία ήταν φτιαγμένα ήταν τοπικά και δεν είχαν ιδιαίτερες τεχνοτροπίες. Δεν υπάρχουν πολλές διαφοροποιήσεις στις τυπολογίες από κατοικία σε κατοικία και στις πλείστες περιπτώσεις το κοινό τους στοιχείο είναι το πόρτιο. Έντονη όμως διαφοροποίηση υπάρχει μεταξύ του συνόλου των κατοικιών και των δύο αρχοντικών. Ο ρόλος των δυο αρχοντικών ήταν σημαντικός στην οργάνωση του χωριού διότι υπήρχε και κάποιο είδος εξουσίας από τα μέλη των οικογενειών των αρχοντικών.

* μόνο 2 αρχοντικές κατοικίες υπάρχουν στο χωριό

κύριες τυπολογίες κατοικιών του χωριού

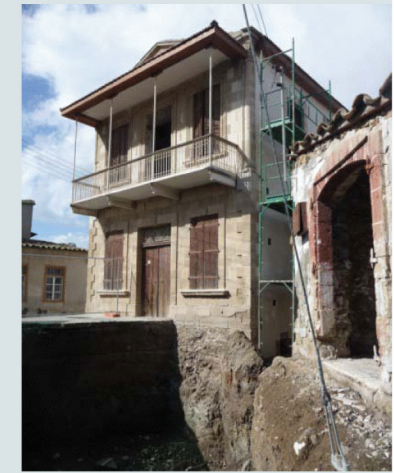
εικόνα 6. αρχοντικό 1

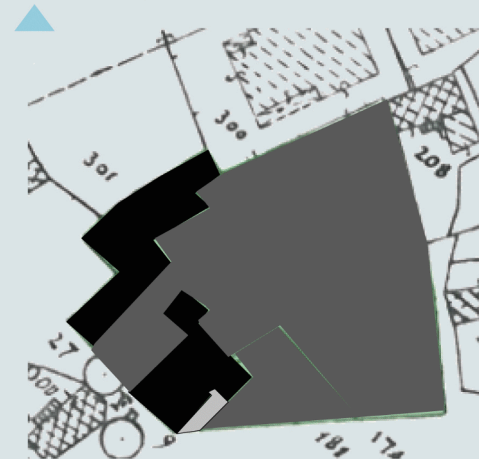
δημόσιος χώρος

ιδιωτική αυλή

κατοικία

εικόνα 7. αρχοντικό 2

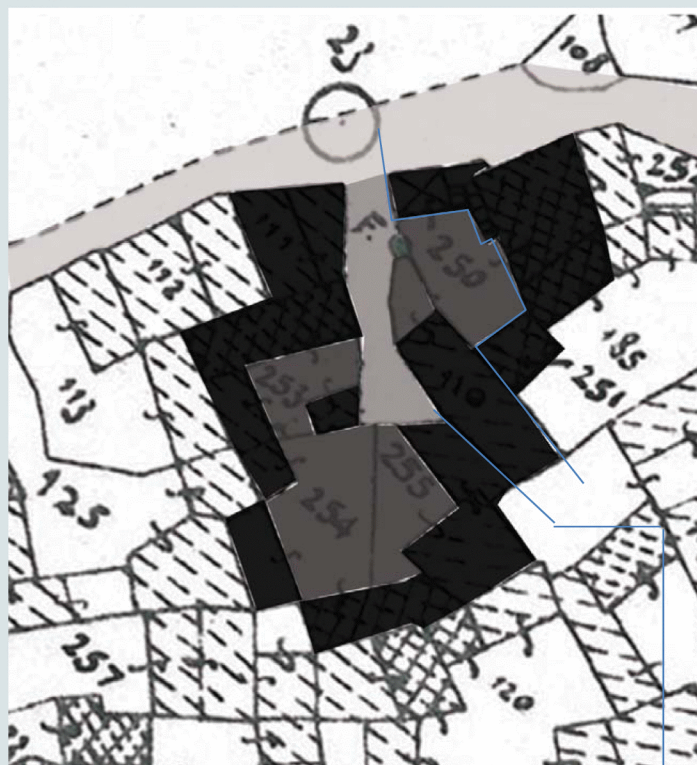

Είσοδος
Ελιόμυλου

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΩΝ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΟΛΩΝ

Η γραμμική και ξεκάθαρη οργάνωση του χωριού, που είναι συνηφασμένη με τον ποταμό και τον κύριο άξονα, διαφοροποιείται σε αρκετά από τα πυκνώματα λόγω της πολυπλοκότητας των ιδιοκτησιών και των περασμάτων. Σε αυτές τις περιπτώσεις δεν είναι ξεκάθαρο το ιδιωτικό και δημόσιο όπως μπορεί να διαβαστεί στο σύνολο του χωριού (διάγραμμα 1). Έχω επιλέξει να ανλύσω μια περίπτωση στη συνέχεια στην οποία υπάρχει ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο μοίρασμα του χώρου. Σε αυτό το σύμπλεγμα (εικόνα 8) διαφαίνονται τέσσερεις βαθμοί ιδιωτικότητας, ο δημόσιος δρόμος του χωριού, το πέρασμα, οι αυλές και τα μακρυνάρια. Ο δημόσιος δρόμος εφάπτεται του συμπλέγματος και με αυτόν έχουν σχέση σε αρκετά μικρό βαθμό οι δύο κατοικίες που βρίσκονται στην άκρη. Η ακανόνιστη διάταξη των όγκων των κατοικιών δημιουργούν μια εσοχή-πέρασμα από το οποίο γίνονται οι πρόσβαση στις κατοικίες. Ακόμη και οι δυο κατοικίες που βρίσκονται στην ακρη και εφάπτονται του δρόμου έχουν τις προσβάσεις τους και αυτές στο πέρασμα (εικόνα 10). Η μόνη τους σχέση με τον δημόσιο δρόμο είναι κάποια παράθυρα. Οι αυλές των κατοικιών ανοίγονται σε αυτό το πέρασμα και αποτελούν ακόμα ένα ενδιαμεσο στάδιο πριν την κατοικία και χωρίζονται με μαντρότοιχους. Έτσι το πέρασμα λειτουργεί σαν τον συνδετικό κρίκο των κατοικιών. Από τις φωτογραφίες παρατηρούμε ότι οι θύρες ήταν αυτές που έχουν την πιο άμεση σχέση με το πέρασμα, ενώ τα παράθυρα είναι πιο περιορισμένα και λόγω της βραχώδης μορφολογίας του εδάφους τα παράθυρα είναι σε διαφορετικά επίπεδα και έτσι η οπτική πρόσβαση από το πέρασμα είναι περιορισμένη (εικόνα 9), γεγονός που προστάτευε την ιδιωτικότητά τους.

εικόνα 8

εικόνα 9

- δημόσιος δρόμος
- κοινό πέρασμα
- αυλές
- κατοικίες

Διπλές τοιχοποιίες – διαφορετική ιδιοκτησία

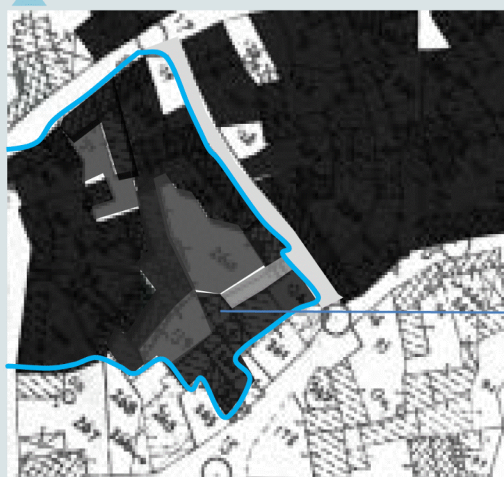
εικόνα 10

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΩΝ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΟΛΩΝ

Τα περισσότερα παράθυρα ανοίγονται προς την αυλή τους (εικόνες 11,12,13), έτσι το πέρασμα παρέμενε κύριως ένας κοινόχρηστος χώρος που αποτελούσε χώρο συναντησης και στάσης στην καθημερινότητα των κατοίκων του συμπλέγματος. Οι κινήσεις όμως από την κατοικία στην αυλή και συγκεκριμένα η κίνηση από την αυλή στο ανώι αναιρούσε την ιδιωτικότητα της κατοικίας αφού ήταν δυνατή η οπτική προσβασιμότητα από τις άλλες κατοικίες του συμπλέγματος. Αυτό συμβαίνει και σε άλλες περιπτώσεις στο χωριό όπως φαίνεται και στο δεύτερο παράδειγμα (εικόνα 14) στο οποίο παρ' όλο που η ιδιωτικότητα των αυλών των κατοικιών προστατεύεται από το δημόσιο δρόμο, είναι και πάλι εκτεθειμένη λόγω της περιπλοκότητας που δημιουργείται με το πλαίσιο των άλλων κατοικιών στο βάθος. Οι κληματαριές και τα δέντρα μέσα στην αυλή βοηθούσαν και στον περιορισμό της οπτικής πρόσβασης εκτός από βιοκλιματικούς και πρακτικούς λόγους της καθημερινότητας. Όλα αυτά τα στοιχεία σύνδεαν τους κατοίκους μεταξύ τους και ανεπτυσσόταν ένα συναίσθημα ασφάλειας.

εικόνα 14: δεύτερο παράδειγμα

Οπτική Πρόσβαση από
δώματα και στέγες

Αυλή Α Αυλή Β

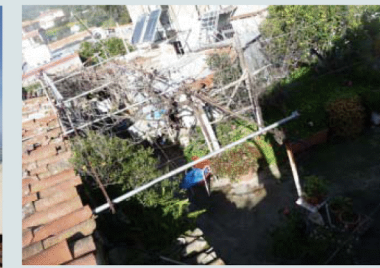
εικόνα 11

εικόνα 12

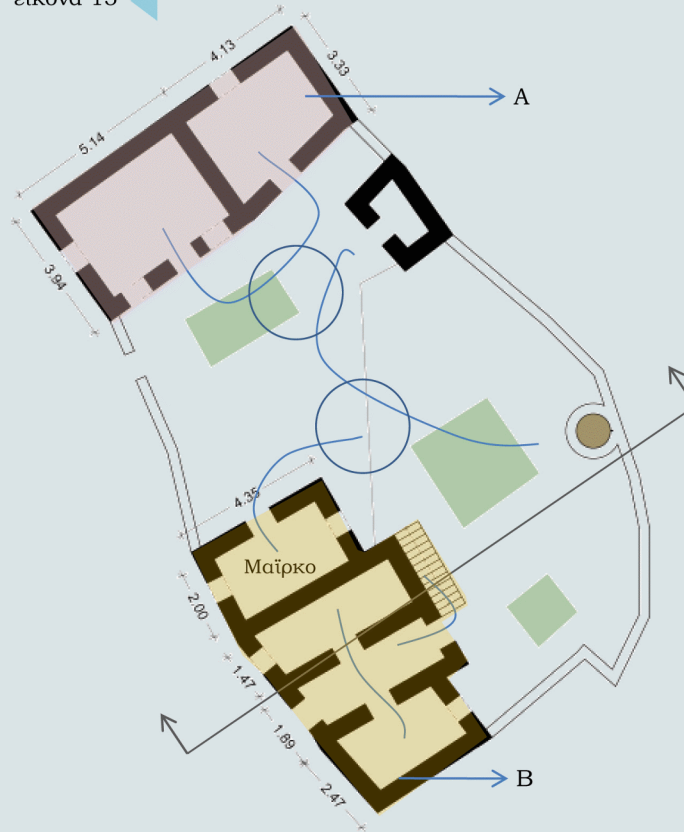
εικόνα 13

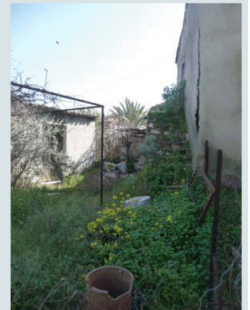
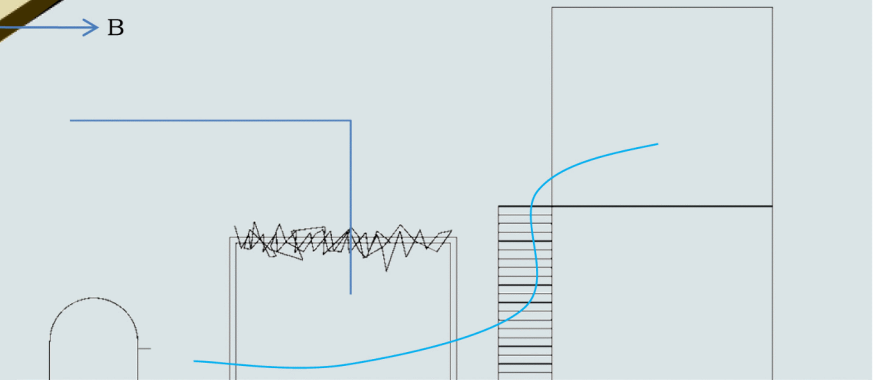
ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΩΝ ΜΙΚΡΟΤΕΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

Σε πιο μικρά συμπλέγματα, όπου μια κοινή αυλή ορίζεται από τον συνδυασμό κατοικιών που ανείκαν στη ίδια οικογένεια έντονο είναι το στοιχείο της αυλής που αποτελεί τον πυρήνα τους. Μέσα από αυτήν κινούνταν από το ένα δωμάτιο στο άλλο και σε αυτήν διαδραματιζόνταν οι καθημερινές εργασίες της οικογένειας. Όπως φαίνεται και στην κάτοψη (εικόνα 15) ενός συγκεκριμένου συγκροτήματος που υπάρχει στο χωριό και θα αναλύσω, δεν υπάρχει εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των δωματίων, η κάθε κίνηση γινόταν μέσω της αυλής. Ο φούρνος ήταν κοινός και για τις δύο κατοικίες και βρισκόταν στο βάθος της αυλής πιο κοντά στην κατοικία που πρωτοκτίστηκε (B). Η άλλη κατοικία (A) που ήταν μεταγενέστερη πιο κοντά της είναι ένας βοηθητικός χώρος. Και αυτός (βοηθητικός χώρος) και ο φούρνος ήταν τα δύο σημαντικά στοιχεία που μοιράζονταν οι κατοικίες μέσα στην αυλή, όπως επίσης και το πλατυμέτωπο μακρυνάρι (εικόνα 15) που ήταν το μαϊρκό. Κάτω από τις κληματαριές ήταν ο σκιερός χώρος που συγκέντρωνε την οικογένεια τους καλοκαιρινούς μήνες. Οι κληματαριές ήταν βασικό στοιχείο της αυλής και σε αυτή την περίπτωση φαίνεται να είχε η κάθε κατοικία τη δική της για λόγους δροσισμού των μακρυναριών. Στις γιορτές όταν το άναμμα του φουρνου ήταν απαραίτητο για τις γιορτινές προετοιμασίες η κίνηση και η ζωντάνια της αυλής μετατοπιζόταν σε σχέση με το φούρνο. Η αυλή επίσης ήταν ο χώρος παρασκευής αγγείων (στον Κόρνο) καθώς και ο χώρος φύτευσης των δεντρών που ήταν απαραίτητα για την καθημερινότητα τους (λεμονιές, βασιλιτζίες κτλ.)

εικόνα 15

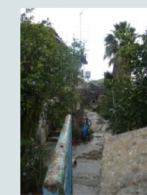
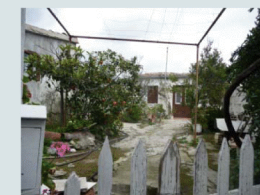
Αυλή -Κύριος Πυρήνας -
Κίνηση
Δραστηριότητες στην
Αυλή ανάλογα με τις
εποχές (φούρνος)

ΣΥΝΘΕΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ – ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Έτσι ο ρόλος της αυλής στα παραδοσιακά σπίτια στον Κόρνο ήταν ιδιαίτερα σημαντικός για την σύνδεση των δωματίων της κατοικίας όπως συμβαίνει και σε άλλους κυπριακούς και ελληνικούς οικισμούς. Η αυλή επικρατεί σε έκταση και σημασία.

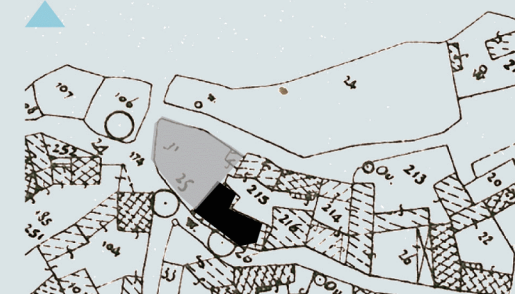
Στο χωριό όμως, συναντήσαμε και μια εξαίρεση σε μια κατοικία στην οποία η σχέση με τη αυλή διαφοροποιείται (εικόνα 16). Δηλαδή, η αυλή δεν έχει κύριο ρόλο να συνδέει τα δωμάτια της κατοικίας, αλλά βρίσκεται σε διαδοχική θέση με αυτά και αποτελεί συνέχεια των δωματίων στο εξωτερικό. Οι κινήσεις είναι εσωτερικές εκτός από την πρόσβαση για το ανώι που γίνεται με εξωτερική σκάλα. Όλοι οι υπόλοιποι χώροι είναι διαδοχικά πλατυμέτωπα μακρυνάρια και υπάρχει μια συνεχής γραμμική κίνηση από το δίκωρο στο σώσιτο και στην αυλή. Στο εσωτερικό της κατοικίας υπάρχουν διαβαθμίσεις των επιπέδων και αυτό συνεχίζεται μέχρι την αυλή λόγω της τοπογραφίας. Ακόμη, στοιχεία της αυλής όπως η κληματαριά, ο φούρνος και το εργαστήριο υποδηλώνουν ότι και σε αυτήν την κατοικία ο ρόλος της αυλής ήταν εξίσου σημαντικός με τις άλλες. Ίσως η θέση της κατοικίας μέσα στον ιστό του χωριού (εικόνα 17) να δημιουργήσει την ανάγκη μιας εσωστρέφειας στο εσωτερικό του σπιτιού για περισσότερη ιδιωτικότητα.

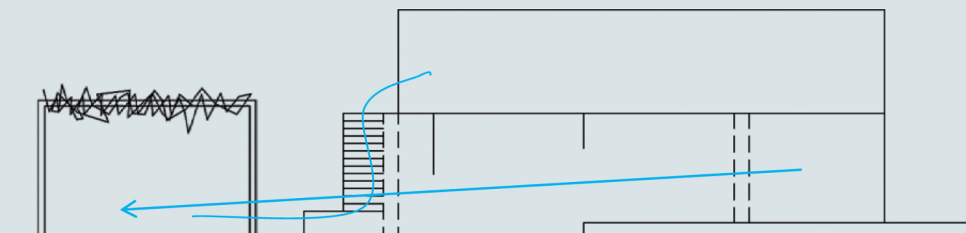
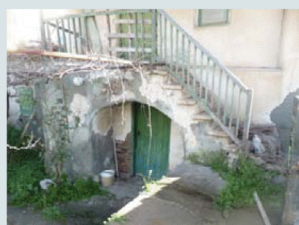
εικόνα 16

εικόνα 17

- 1,2. Δίκωρο
- 3. Σώσιτο
- 4. Μαϊρκο
- 5. Αυλή
- 6. Βοηθητικός χώρος-εργαστήριο αγγειοπλαστικής

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί και προηγουμένως, ο τρόπος ανάπτυξης του χωριού έχει αρκετές αστικές επιδράσεις αφού η πολεοδομική του οργάνωση βασίζεται σε έναν κεντρικό άξονα (παρά σε δεδαλωδή δρομάκια), όπως επίσης και οι τυπολογίες των κατοικιών. Επομένως τα βασικά χαρακτηριστικά του χωριού είναι η γραμμικότητά του στο σύνολο και οι κατοικίες με πόρτιο. Η ανάδειξη αυτών των χαρακτηριστικών θα ήταν ένα πολύ δύσκολο έργο λόγω του ότι έχουν γίνει πολλαπλές αλλοιώσεις με το πέρασμα του χρόνου. Ακόμη, από τα συμπεράσματα της ανάλυσης της σχέσης ιδιωτικού-δημόσιου μέσα από διαφορετικές κλίμακες, εκτός από την αναγνώριση του τρόπου ζωής των κατοίκων, εντοπίζουμε και κοινά στοιχεία με άλλα παραδοσιακά κυπριακά χωριά.

κατοικίες με πόρτιο

γενικά χαρακτηριστικά οικισμού

γενικές εικόνες από τον οικισμό

